

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 8. V Celovcu 15. avgusta 1869. **XVIII. tečaj.**

Pridiga za 16. pobinkešno nedeljo.

(Kako se bližnjemu vzeto dobro ime povračuje? Gov. —f—.)

„Ko je šel Jezus v hišo nekega višega farizejev v saboto kruh jest, so oni nanj gledali“. Luk. 14, 1.

V v o d.

Bili so farizeji o Jezusovem času ljudje hudobnega serca in gerde duše. Sami sebe poviševavši so druge zaničevali, in čertili vsakterega, ki ni bil njihovih misel. Sosebno jim je bil Jezus povsod na potu, ker jim je večkrat njih hudobijo očital, in ker ga je ljudstvo rado imelo in ljubilo. Kakor kača iz germovja opazuje na plen, tako so tudi oni prežali na vsako stopinjo Jezusovo in na vsako besedo, kako bi mu jo presekali, napak razložili ali krivo zasukali. Ravno današnje sveto evangelje nam zopet pripoveduje, kako pisano so nanj pogledovali, ko je v hišo nekega višega farizejev šel v saboto kruh jest, da bi ga v govorjenju vjeli, potem pa ali pri gosposki zatožili, ali pa pri ljudeh počernili in ob zaupanje in ljubezen pripravili. Tako delajo hudobni ljudje kakoršnih se tudi dandanašnje ne manjka. Ker sami dobrega imena nimajo, iščejo ga tudi drugim vzeti. Toraj si pregrehe umišljujejo, in jih bližnjemu pripisujejo, ali pa njegove skrivne pomote drugim razglašajo, ali pa njegove pregreške zvišujejo, ali pa clo dobrim njegovim delom slabe namene podtikajo. S tim pa se gerdó pregrešé zoper keršansko ljubezen in pravico. Vsak greš-

nik pa je škodo, katero je z grehom napravil, kolikor mu je mogoče, popraviti dolžen; kakor je tedaj tat zavezan, vkradeno blago nazaj dati, ravno tako je tudi opravljivec in obrekovavec dolžen, bližnjemu dobro ime poverniti. Bog namreč, ki je rekel: „Ne kradi!“ je tudi govoril: „Ne govori po krivem zoper svojega bližnjega!“ — Kako pa se bližnjemu vzeto dobro ime povračuje, danes poslušajte! Le pripravite se!

Razlaga.

Ako hoče grešnik od Boga odpuščanje grehov zadobiti ne bo mu zadosti, da se svojih grehov kesa, in se jih na spovedi obtoži; treba mu je za storjene grehe se tudi pokoriti in za-nje zadostovati. Kakor bi namreč gospod, ki je svojemu hlapcu kaj posodil, ne bil še zadovoljen, ako bi dolžnik le k njemu prišel, ter obstal, da mu je res dolžen, zraven pa obetal, da nič več ne bo na posodo jemal; ampak bo od njega tudi še poravnanje in poplačanje poprejnega dolga tirjal: ravno tako tirja neskončno pravični Bog od grešnika, da zraven serčne žalosti nad grehom, zraven terdnega sklepa poboljšati se in zraven čiste spovedi tudi še škodo, ki jo je z grehom včinił, po svoji moči popravlja. Kakor mora tedaj tat vkradeno blago nazaj dati, ali, če ga več nima, škodo v denarjih poverniti ali s kakim drugim blagom poravnati; nečistnik pohujšanje popravljati; je tudi opravljivec in obrekovavec zavezan, bližnjemu vzeto čast in dobro ime povračevati. — Kako pa se to zgodi? — Nič drugači ne, kakor:

1. s tim, da se prekliče obrekovanje. Prekliče pa se obrekovanje po dveh potih: ali naravnost ali obstransko. Pervo v tem obstoji, da se obrekovavec poda k tistim, v pričo katerih je bližnjega obrekoval, in kar naravnost pove, da je bližnjemu krivico storil, ter lažnjivo zoper njega govoril. Preklic te verste je sicer silno težaven, vendar pa pred osebami, ki so pobožne in bogaboječe, na svojem mestu. One dobro vedó, koliko je dobro ime vredno, zraven tega pa tudi do obrekovavca, ko vidijo njegovo žalost in slišijo njegov preklic, spoštovanja ne zgubé. — Drugači pa je, kader je vpričo hudobnih ljudi obrekovanje preklicati treba. Tu boš po ravnem potu težko kaj opravil, vse več pa po obstranskem. Pred take ljudi stopiti, in kar naravnost besedo nazaj vzeti, reklo bi se, v sredo ognja skočiti in gasiti. Ne

boš ga pogasil, še sam boš zgorel v ognju. Vse tiste, ki opravljanje radi poslušajo in nad obrekovanjem svoje veselje imajo, boš s takim ravnanjem le zdrazil, kakor zdraži sapa pod pepelom skrito žerjavico, in jo na novo vpiha. Slabih misel od bližnjega, kterega si ogovarjal, jim s tim ne boš iz serca iztrebil, ker taki ljudje, sami hudobni, tudi od drugih rajši kaj hudega, kakor kaj dobrega verjamejo; sebi boš pa zamero napravil, da te bodo zasmehovali in zaničevali, ko omahljivega in nestanovitnega človeka, ki po vetru obrača svoje misli. Po obstranskem potu boš v takih okoliščinah lažje svoj namen dosegel. Tako na primero bi ti ne bilo potreba, vse svoje ogovarjanje še enkrat pogreti in na mizo znositi. Opomni rajši sploh, kako da neprevideni ljudje radi od bližnjega hudo govoré. Reci, da si pri tem tudi sam zapopaden in zadet, in pristavi, da si se bil spozabil, ter nad ljubeznijo do bližnjega pregrešil in mu krivico storil. Ljudje bodo kmalo previdili, kam sapa vleče; se bodo tvojega nekdanjega govprjenja čez bližnjega spomnili, in v mili besedi, s katero govoriš, preklic obrekovanja spoznali. — Hudobija ima svoje zvijače, in opravljanje in obrekovanje v taki obleki na dan znaša, da jih ljudje radi poslušajo in ju zavija v take besede, da jih z veseljem sprejemajo in radi verjamejo. Tako hudobija laž naklada na laž, da svoj namen lažje doseže! — In ljubezen — bo mar ona manj znajdena in bistrournna, da bi jej mogoče ne bilo, s pokrito roko do serca priti, ter ostudno podobo bližnjega, ki jo je ogovarjanje vanjo obesilo, iz njega sneti; želo, ki ga je obrekovanje vanj zabodlo, iz njega izdreti? Človeku, v kterega sercu ljubezen gori, ne bo nič pretežavno, in bo že vedel besedo tako obrniti, da bo do serca prišla.

2. Človek se pa tudi lahko s tim zoper ljubezen in pravico pregreši, da na dan znaša in razglasuje skrivne zmote bližnjega, ktere so bile drugim do zdaj še neznane. Tudi s takim ravnanjem mu dobro ime vzame in ga pripravi ob zaupanje pri ljudeh, ki so ga dosihmalo obrajali in spoštovali. Tudi to škodo je treba popraviti, tudi njemu dobro ime spet poverniti. Pa — kako? Reči, da ni res, kar je poprej hudega od bližnjega govoril, ne sme; ker bi se zlagal, lagati pa nikoli ni prav? hudobijo bližnjega izgovarjati, ni vselej varno, ker bi vso to reč še enkrat sproživši nezačelnjeno rano, katero je s svojim raznašanjem dobremu imenu bližnjega vsekali, na novo oderl? — Tedaj bo najboljši, da slabo stran bližnjega pokrije, ter boljšo razkrije; da njegovih pomot nič več v misel ne jemlje, nasproti pa od njegovih dobrih del in lepih djanj z navdušenjem govori.

Priložnost v to se lahko dobi. Če tudi naravnost ne poveš,

kaj na sercu imaš, vtegneš vendar le kakor ponameroma obrniti besedo na bližnjega, ktereга si opravljal, in ga od boljše strani pokazati njim, vpričo kterih si ga raznašal. Eno ali drugo lepo reč boš gotovo našel nad njim. Ni ga človeka toliko zlobnega in tako spridenega, da bi ne bilo kar nič več dobrega nad njim. Ves boljši čut za čednost se človeku ne da lahko pri čistem iz serca iztrebiti. Če tudi v njem s plamenom ne gori, vendar le ko iskrica tli; in če tudi ta kterikrat iztli, vendar le pri tej ali drugi priložnosti zopet oživi, in se delavno skazuje. Ako le svojih oči po sili ne zapiraš, našel boš na vsakem svojih bratov vsaj nekaj dobrega. Popravi tedaj mu storjeno krivico s tim, da njegove dobre lastnosti pripoveduješ, njegovo zaslužnje hvališ, njegove lepe čednosti povzdiguješ, in kar dobrega in hvalevrednega od njega veš, razglasuješ. Tako bodo ljudje pri dobrih delih, ki jih od njega pripoveduješ, pozabili njegove hude dela, ktere si jim bil poprej od njega pravil.

Srečno tako serce, ki je le bolj za dobro, lepo in prijetno dovetno, kakor pa za hudo, ostudno in neprijetno! ki na vsaki reči poprej dobro kakor slabo stran zagleda! in rajši prizanaša, usmiljenje in dobrotnosti skazuje, kakor pa da je nezadovoljno, neusmiljeno in nejevoljno. Blagor človeku, ki ima miroljubno serce, ktero vsakega izgovarja, povsod odpušča, vsako razžaljenje pozabi; in ni željen zvedeti, kaj mu drugi, bodi si iz slabosti, ali v naglosti in zmoti, ali pa iz hudobne volje, pod noge mečejo, ter ga ogovarjajo, obirajo in obrekujejo! Blagor mu, ako prednosti in lepe lastnosti poprej na drugih zagleda in jih viši ceni in obrajša, kakor sam nad seboj! — Oh, ljubeznjivi! učimo se tudi mi svoje serce tako požlahniti, in obljubim, da nam ne bo nikdar nobena huda beseda čez bližnjega čez jezik vtekla in iz ust ušla; in naj bi se bili tudi kterikrat s takim ogovarjanjem pregrešili, o kako naglo si bomo spet prizadevali, da ga nasprotno spet hvalimo in tako strup odvezememo temu ogovarjanju!

3. Nikar na dalje ne dovolimo opravljevcu ali obrekovavcu, da bi svoje hudobno govorjenje vpričo nas razkladal, urno ga k molčanju pripravimo.

Hitro se iz kraja vmakneš, kjer ti strupena sapa ali spriden, zrak na pljuča vdari. So pa mar opravljevci manj nevarni? Pobje in smert jim iz ust vre, hiti jim usta zamašiti!

Gotovo si še toliko pošten, da bi tatu ne dovolil, vkradeno blago pod tvojo streho hraniti; ker veš, da, kdor vkradeno blago hrani, je tatov tovarš, in ž njim vred tatvine kriv in greha deležen!

Kako pa bi zamogel terpeti, da bi opravljiвец ali obrekovavec svoje hudobije v tvoje serce pokladal? da bi s ropom vkradenega dobrega imena drugih k tebi pribežal? Kakor tata z ljudskim blagom iz hiše spodiš, moraš se tudi še hujšega tata, tata dobrega imena bližnjega, znebiti. — S takim ravnanjem boš vsem tistim, zoper ktere bi bil kterokrat kaj napčnega govoril, nekako škodo povernil, in svojega dolga nekoliko odplačal.

Kaj bi storil, prijatelj moj! ko bi divjo zver zagledal, kader na popotnika plane, ter ga z ojstrimi parklji terga? Kaj bi storil, vprašam sosebno, ko bi bil terden in močen, in bi v roci kako orožje imel? Zvest sem si, da naglo bi skočil, ter rešil okerovlega brata iz smertne nevarnosti! Je pa mar opravljiвец in obrekovavec boljši od divje zveri? Ali ne terga tudi on svojih bratov, kakor Job govori? Ali jim ne drobi njih dobrega imena pod grozovitnimi zobmi? in ti bi si še pomišljeval, takim zlobnežem plen iz krempljev iztergati? Saj ni drugega potreba, kakor da usta odpreš, ter opravljivcu in obrekovavcu v govor sežeš in mu besedo presekaš. Kakor sever nevihtonosne oblake prepodi in dež zatvori; tako tudi že samo tamen obraz opravljivcu usta zamaši, beremo v Salomonovih pripovedih. (Prov. 25, 23.)

4. Če pa pri vsem tem škode, ki si jo s svojim opravljanjem bližnjemu storil, ne moreš popraviti, vsaj opravljanja in obrekovanja, ki se zoper tebe godé, v ta namen Bogu daruj, ter prenašaj ko zasluženó šibo in potrebno pokoro.

Marsikterokrat nam skor ni mogoče, s preklicanjem bližnjemu vzeto čast spet poverniti. Strah, da bi s tim še hujšega zla ne napravili, zavezuje nam jezik. O da bi tedaj vsaj to, kar drugi ljudje zoper nas hudega govore, Bogu darovali ali z drugo besedo: vse kakor zasluženó kazen voljno preterpeli, ter našim nasprotnikom iz serca odpustili, in si tako njih jezo in sovraštvo v svoj dušni prid obrnili v nebo pogledavši in rekoči: „Prav tako, o Gospod! ti si pravičen, — in pravične so tudi tvoje sodbe! Kolikokrat sem hudo sejal, zdaj od hudega hudo žanjem! Kamen, ko sem ga za svojim bratom vergel, zdaj meni nazaj na glavo leti! Sprejmi pa ti, o večni Oče! to moje terpljenje kakor mali dar in majhno nadomestilo za moje mnogo zadolženje!“

Težavna reč, ljubi moji je povračevanje dobrega imena, težavna opravljivcu in obrekovavcu, težavna pa tudi spovedniku. Težko je tata napraviti, da vkradeno blago nazaj da; ali težje je opravljičca in obrekovavca pregovoriti, da bližnjemu vzeto čast poverne. Težavno je roparja omečiti, da storjeno škodo po moči

popravi; ali še vse teži je opravljivca in obrekovavca napeljati, da škodo bližnjemu na dobrem imenu storjeno poravna. Terdo je odertnika omeščati, da se loči od blaga, po krivem nagrabljenega, in da ga nazaj da; ali še vse težeji je, opravljivca in obrekovavca pregovoriti, da bližnjemu vzeto dobro ime, kolikor mogoče, spet poverne. In vendar je k zveličanju eno tako potrebno, ko drugo, ker je dobro ime po besedah sv. pisma še clo več vredno, ko veliko bogastvo. (Prov. 22, 1.)

S k l e p.

K pobožnemu redovniku (mnihu) in učenemu bogoslovcu Alfonzu (a Kastro) pride nekega dne mladeneč žlahtnega rodu, ter se mu obtoži, da je od imenitne gospodične lažnjivo govoril, kakor bi se mu bila vdala v greh. Tiho ga redovnik poslušaja; kader pa mladeneč izgovori, menih milo zdihne, ter reče: „Tu pač ne vem pomočka, in če bi ga vedel, bil bi le ta, da greš, ter gospodično na kolenih za odpuščanje prosiš; zraven tega se pa tudi podaš do vseh tistih, vpričo katerih si jo ogovarjal, in klečé svoje perste povzdigneš, ter s prisego poterdiš, da poprej nisi resnice govoril! Kakor pa prevedim, kaj takega ne boš hotel storiti; ob enem ti pa tudi na znaje dam, da mi drug pomoček ni znan.“ To se je godilo v mestu Askala na Španskem, kakor se bere pri Hieronimu Lanuzza (hom. 23. n. 34. in quadrages.) — Ravno to sv. Avguštin poterdi, ter pravi: „Ali nobenega odpuščanja, ali pa natanjčno in popolno zadostenje!“ —

Če vas pa tudi to ne omeči, preljubi poslušavci! vas prosim, da se spomnite vsaj svojega odhoda iz tega sveta in svoje smerti, ktera morebiti ni več tako dalječ, kakor si jo mislite. Oh, če z gerdim madežem opravljanja in obrekovanja na uni svet pridete, in pred pravičnega Sodnika stopite, bila bi vaša obsodba naglo sklenjena in vaše pogubljenje gotovo. Oh, nikar tedaj tolikega dolga na svoji vesti ne terpite, ter ga po svoji moči že tukaj poravnajte ter vsako opravljivo besedo naglo popravite! Naj bi bila s tim tudi naša prevzetnost žaljena, in bi se napčna samosvoja ljubezen temu vstavljala, misel na sodbo, — pekel, — in večnost vse prevaga! — Toraj sklenimo in recimo: „P. i pravljene smo, o Bog! rajši sleherno besedico preklicati, kakor pa zavoljo nje v večnosti terpeti! Poterdi nas ti, o dobrotni Bog! v tem našem sklepu s svojo vsemogočno pomočjo!“ Amen.

Pridiga za 17. pobinkešno nedeljo.

(Od ljubezni do bližnjega; gov. A. P.)

„Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe“. Mat. 22, 39.

V v o d.

Ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega ste tako zlo med sebo sklenjene, da ena brez druge obstati ne more. „Kako je kdo v stanu, pravi sveti Janez, Boga ljubiti, kterega ne vidi, če svojega bližnjega ne ljubi, kterega vidi?“ Ravno to uči tudi naš Zveličar v današnjem sv. evangelji, kjer pravi, da zapoved, ljubiti svojega bližnjega, je ravno tako imenitna, kakor zapoved, ljubiti Boga čez vse — ali da je ljubezen do bližnjega ravno tako terdo zapovedana, kakor ljubezen do Boga. Pa ravno ljubezen do bližnjega se med kristijani posebno pogreša, in je skor popolnoma ugasnila. Zatorej vam hočem dans od ljubezni do bližnjega govoriti, in vam razkazati dve poglobitve lastnosti, ktere ta ljubezen imeti mora. Rečem tedej s sv. apostelnom Pavlom: Ljubezen, ki smo jo svojemu bližnjemu skazati dolžni, mora biti dobrotljiva in poterpežljiva. —

1. dobrotljiva, da bližnjemu v djanju vse dobro skazujemo;

2. poterpežljiva, da hudo, kar nam drugi delajo, z voljo prenašamo.

Vam te dve dolžnosti nekoliko bolj razložiti, bo zapopadek današnjega govorjenja; pripravite se!

Razlaga.

1. Kakor po nauku sv. Janeza ni dosti, Boga samo z jezikom ljubiti, ampak je zraven tega tudi djanska ljubezen potrebna, ravno tako tudi ni dosti, do svojega bližnjega le kako nagnjenje imeti, ampak ljubezen se tudi v djanju pokazati mora. Zakaj brez dobrih del prave ljubezni ni; kdor tedaj svojemu bližnjemu v resnici dobro hoče, mora mu tudi dobro skazovati, kolikor je storiti v stanu. Če tedaj po svoji moči dobrih del ne skazujemo, tudi prave volje nimamo, dobro storiti, in potem je vsa naša ljubezen le dozdevna in prazna. — Dobro si to v spomin vtisnite, vi kristjani! kateri se do revnih in nadložnih velikrat tako usmiljene delate. Vi zdihujete nad njih revščino in nadlogo; vi milujete kakega bolnika, če že dolgo časa na postelji koperni, in od nikoder pomoči in polajška nima. Smili se vam človek, kateremu opravljivi jeziki čast in poštenje jemljejo. Ali pa menite, da je to že keršanska ljubezen? Ali mislite, da ste s tem že svojo dolžnost dopolnili? O nikakor ne! taka ljubezen je le v besedah, ni djanska ljubezen, in je tedaj brez zaslužnja. Ko bi pravo keršansko ljubezen imeli, bi si tudi prizadevali, revnim in ubožnim po svoji moči pomagati, bolnikom kaj pomoči, tolažbe in polajška poskerbljevati, zoper opravljivce za čast in dobro ime svojega bližnjega se potegovati. Vse to pa v nemar puščate; toraj vam moram s sv. Janezom reči, da je vaše usmiljenje le senca, ne pa prava, resnična ljubezen.

In vendar je to med kristijani clo navadno. Domišljujejo si, da bližnjega ljubijo, če ga le v njegovi nesreči milujejo in zavolj njegove revščine zdihujejo, akoravno niso pripravljene, priti mu na pomoč. Ja skor bi se reči zamoglo, da je med nami vsa keršanska ljubezen sama hinavščina. Koliko jih je, kateri se po vnanjem tako dobre delajo, so tako prijazni v govorjenju, vse obetajo, so z besedo vse storiti pripravljene; kader je pa komu kaj storiti treba, pa sto in sto pretvez in izgovorov najdejo, da vse od sebe in na druge zvrčajo. Maršikteri se komu, dokler kaj ima, prikupiti iščejo in si ga v prijatla storiti, le zato, da bi jim on v njih sili in potrebi kaj pomagal. Če jim pa prijatelj potlej pomagati ne more, ali če sam pomoči potrebuje, potem ga pa vse zapusti, vse se mu umikati začne. Kteri drugi se s sladkimi besedami človeku nar boljše prijatle delajo, skrivši ga pa spodjedajo, v škodo in nesrečo pripravljajo, méd na jeziku, v sercu pa strup

imajo. Spet drugi hinavci in prilizovavci velikrat človeku časno srečo obetajo, da ga tako v hudobijo in večno nesrečo pripravijo. Lejte, to je dandanašnji ljubezen do bližnjega! Kdor tedaj v resnici in v djanju ne pokaže, da bližnjega ljubi, zastonj si domišljuje, da keršansko ljubezen ima.

Ker pa tudi ljubezen, čeravno se v djanju skazuje, ni vselej prava, keršanska ljubezen; zatoraj vam tudi napčnosti in zmote, katerih se ljudje v tem krive storé, naznaniti in razkazati hočem. — Najdejo se večkrat ljudje, kateri se do drugih prav dobrotljive skazujejo, pa v tem pravega namena nimajo; ker vse to le iz natorne dobroserčnosti delajo, ali pa zato, da bi jih drugi videli in hvalili. Tem s sv. aposteljnóm Pavlom rečem, da morajo vse to le zavolj Boga storiti: „Vse, karkoli delate, so njegove besede, storite z dobrim srcem, zavolj Gospoda, ne zavolj ljudi“. — Drugi so le do nekterih ljudi radodarni, do katerih namreč več nag-njenje imajo, vse druge pa v nemar puščajo. Tem sv. Pavl v listu do Galačanov zapoveduje, rekoč: „Vsakteremu — brez razločka — moramo dobro storiti“. — Spet drugi so pa le ob nekterih časih dobrotljivi. Tem ravno ta apostelj ukazuje, da so bližnjemu po njegovi potrebi in po svoji moči vsak čas dobro skazovati dolžni. Vse to vam nekoliko bolj razjasniti hočem.

Delavna ljubezen se mora bližnjemu zlasti zavoljo Bogá skazovati. Po tem nagibu se ljubezen kristijanov od ljubezni nevernikov loči. Neverniki pri svoji dobrodelnosti le natorne, ali clo slabe namene imajo; kristijan pa mora v svojem bližnjem Boga samega spoznati in spoštovati, in iz čeznatornega namena, namreč zavoljo Boga, dobro mu skazovati. To pomenjajo besede Jezusa Kristusa, kateri je svojim aposteljnóm zagotovil, da vse, kar se nar manjšemu njegovih služabnikov stori, stori se njemu. Če torej hočete dolžnosti keršanske ljubezni dopolniti, ne smete ne iz častilakomnosti, da bi vas drugi hvalili, ne iz natornega usmiljenja, ki ga nesreča bližnjega v vas obudi, tudi ne iz nejevolje, da bi se nadležnih prošinj ktereга človeka znebili, ampak morate v svojem bližnjem Boga samega spoštovati, in mu zavoljo Boga ljubezen in dobrote skazovati.

To drugo, kar dobrotljiva ljubezen od nas tirja, je to, da moramo ne le nekterim ljudem, ampak kolikor smo v stanu, v sem dobro storiti. Zakaj vsi ljudje so po božji podobi in za nebesa stvarjeni, vsi so od Kristusa odrešeni, vse brez razločka tudi nam ljubiti zapové. Zatoraj mora naša ljubezen obsegati vse ljudi. Kakor Bog nobenega razločka ne dela, kakor on pusti solnce sijati in dež iti nad pravične in grešnike; tako tudi vi ne smete

med človekom in človekom razločka delati, ampak ste po svoji moči vsem dobro skazovati dolžni. — Res je, da je veliko večja dolžnost, tistim pomagati, s kterimi smo po natori in kervi v zvezi; tako tudi tistim, s kterimi eno vero imamo, po besedah sv. Pavla: „Vsem dobro storimo, posebno pa domačim v veri“. Vendar pa tudi drugim svoje ljubezni odreči ne smemo, in smo jim, kolikor smo v stanu in priložnost imamo, dobro skazovati dolžni. Zakaj vsak človek je naš bližnji, torej smo tudi vsem, bodi jud ali ajd, bodi te ali druge vere, iz te ali druge dežele, kolikor zamoremo, dolžni, na pomoč priti.

Kakor pa po besedah sv. Pavla ljubezen nikdar ne neha, tako se tudi naša ljubezen in dobrotljivost do bližnjega nikdar opustiti ne sme. Vaš bližnji, moji kristjani! zmiraj ostane božja podoba, Bog ga vsak čas ljubi, toraj tudi vam bližnjega v s a k č a s ljubiti in mu dobro storiti zapové. Kolikorkrat je človek v stanu, bližnjemu ljubezni in pomoči odreči ne sme. Pa kolikokrat se ne zgodi, da je kdo do svojega bližnjega danes ves postrežen, dobrotljiv in usmiljen, jutri pa niso v stanu ne prošnje, ne solze njegovega serca omečiti. Zastonj si taki domišljujejo, da pravo keršansko ljubezen imajo; zakaj ljubezen nikdar ne neha, in je zmiraj in vsak čas dobrotljiva. — Res je, da ni lahko, v skazovanju keršanske ljubezni vseskozi stanoviten biti; pa ravno to premagovanje keršanski ljubezni pravo vrednost podeli. Da bote pa v skazovanju ljubezni in dobrotljivosti zmiraj stanovitni, spominjajte se, da je to ena zmed nar poglavitniših čednost, ktera je ravno tako imenitna in potrebna, in ravno tako ojestro zapovedana, kakor ljubezen do Boga; spominjajte se, da brez keršanske ljubezni po besedah sv. pisma vse drugo nič ne pomaga, in brez zasluženja ostane. Ali ni to zadosti, vam dolžnost dobrotljive ljubezni dokazati, in vas k nje spolnovanju pregovoriti, ker bi brez tega perve in poglavitne zapovedi božje ne spolnili, in na svoje zveličanje nikdar upanja delati ne mogli? Zraven tega, da smo dolžni, bližnjemu pomoč in dobrote skazovati, pa moramo tudi to, kar od koga terpeti imamo, z voljo prenašati; zakaj ljubezen, pravi sv. apostelj, je tudi poterpežljiva.

2. Poterpežljivost v vsem, kar se nam od našega bližnjega zopernega primeriti zamore, je potrebna lastnost keršanske ljubezni, zakaj, ljubezen, pravi sv. apostelj, vse preterpi, vse prenaša. Če torej, moji poslušavci! pravo, keršansko ljubezen imeti hočete, morate se v vsem, kar bi vam vaš bližnji zopernega napraviti utegnil, krotke skazovati, in njegove napčnosti poterpežljivo prenašati, in vam storjeno razžaljenje z ljubeznijo mu odpuščati. In zakaj bi se tega branili, ker tudi vi hočete, da bi drugi z vami

poterpljenje imeli? Kdo si je v stanu domišljevati, da bi on brez vse napčnosti in pregrehe bil, ali da bi drugi ž njim nič preterpeti ne imeli? Kakor tedaj vi želite, da bi vam drugi vaše slabosti prizanašali, tako morate tudi vi drugih slabosti in pregreške s keršansko poterpežljivostjo prenašati. To je očitno povelje našega Zveličarja, kateri pravi v sv. evangelji: „Vse, kar hočete, da bi ljudje vam storili, tudi vi njim storite!“ Nespametno tedaj ravnajo tiste žene, ktere se zavoljo vsake nar manjše reči nad možem jezé, zavoljo vsake nar manjše slabosti ali pregreška besede delajo, ko morebiti same še veliko večé nad sebo imajo, ki jih možje prenašati morajo; ker so jim dostikrat nepokorne, za delo in gospodinjstvo tožljive, prevzetnosti in nečimernosti vdane, s katero morebiti toliko zapravijo, da so jim možje s vsem svojim trudom komaj dosti prislužiti v stanu. In pri vsem tem hočejo, naj bi jim možje molčali, in vse spregledali. Ali je to po pravici? Ravno tako krivično pa nasproti tudi možje ravnajo, kateri se zavoljo vsake nar manjše slabosti in napčnosti nad svojimi ženami togotiti, nad njimi rojiti in razsajati začno, kateri jim clo nobenega veselja ne privoščijo, in jim še za potrebni živež in obleko ne dajo, v tem ko so sami morebiti igri, pijanosti, ali še geršim hudobijam vdani. Ali se to pravi, keršansko ljubezen imeti? ali takih ljudi clo ajdje, čeravno od zapovedi keršanske ljubezni nič ne vejo, v sramoto ne pripravijo? Ti v svojem zaderžanju do bližnjega veliko več krotkosti in ljubezni kažejo. Kristijani pa, kolikrat tej zapovedi nasproti delajo, in z drugim ničesar poterpeti nočejo, dasiravno tudi sami svoje pregreške imajo, ktere morajo drugi prenašati. Zatoraj nas opominja sv. apostelj v današnjem listu do Efežanov, rekoč: „Prenašajte eden drugzega v ljubezni, in skerbite ohraniti edinost duba v zavezi miru. Kakor je le en Bog, ena vera, en kerst; tako bodi tudi med vami le eno serce in en duh, ker vsi eno upanje imate“. Te besede sv. Pavla nam dajejo spoznati, da moramo pripravljani biti, vsako, še tolikšno nadlogo in težavo od svojega bližnjega s keršansko ljubeznijo preterpeti, „ker le s tem, pravi sv. apostelj, bomo postavo Kristusovo dopolnovali“. Gal. 6.

Kakor je pa naša dolžnost, vse zopernosti z voljo prenašati, tako je tudi naša dolžnost, od vsakerega človeka jih prenašati. Zakaj naš Zveličar, kakor tudi sv. Pavl v tem nobenega razločka ne stori, in nas nasproti v listu do Galač še le uči, da mora naša ljubezen, in toraj tudi naša poterpežljivost vse ljudi obsegati. — Toda to je kaj neznanega na svetu; tudi nar pravičniši in pobožniši v tem večkrat razloček delajo. Od tega človeka, pravijo, bi že rad terpel, ali od unega pa nisem v stanu. Če bi kateri ptujec bil, da bi me razžalil, bi že ne porajtal; ker je pa moj prijatelj,

v kterega sem vse zaupal, tega pa prenesti ne morem. Ko bi me človek razžalil, kteremu sem hvaležen biti dolžen, naj bi že bilo; ker je pa ravno ta človek, kteremu sem sam veliko dobrot že skazal, mi ne sme nihče zameriti, če sem na-nj nevoljen in jezen. Drugi pravijo: Ne bilo bi mi težko, ko bi me moj ljubi oče, ne pa ta nevkretni otrok, ko bi me moji predpostavljeni, ne pa ta hlapec, una nepridna dekla razžalili. Od očeta, ne pa od sina, od gospoda, ne pa od posla, bi že preterpel. Drugi spet pravijo: Kamnitno serce bi človek moral imeti, da bi ga nevolja in jeza ne obšla; saj ni v prvič, ta človek me je že večkrat razžalil; če bolj poterpim, hujši dela z meno. Spet kateri drugi tudi pravijo: Ko bi ta človek le natorne slabosti in napčenosti nad sebo imel, bi že poterpel; toda njegovo hinavsko serce, njegova zvijačina, njegovo goljufno ravnanje, to mi preseda, tega prenašati ne morem.

Lejte, to je navadno govorjenje kristjanov, in vendar si še domišljujejo, da ljubezen imajo. Toda motijo se, in nimajo keršanske ljubezni, kateri koli take prazne izgovore delajo; zato ker ljubezen, kakor piše sv. apostelj, vse obsega, in nobenega razločka ne terpi. Prijatli in sovražniki, starši in otroci, kristijani in neverniki, z eno besedo, vsi ljudje so pod postavo ljubezni; vse torej mora tudi keršanska poterpežljivost obsegati; in to ne le kak čas, ampak dokler živimo. Noben stan, nobena služba, nobena starost nam pravice ne daje, do svojega bližnjega nevoljo in jezo imeti. Zakaj kakor Bog vsak čas z nami poterpljenje ima, in nas tudi takrat, ko smo grešniki, prenaša; ravno tako tudi od nas imeti hoče, da do svojega bližnjega zmirom poterpežljivost ohranjamo, in vse zopernosti, britkosti in težave s krotkostjo prenašamo. Torej pravi tudi nas Zveličar: „Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz serca ponižen“. — Učite se toraj, ljubi moji kristijani! te poglobitne čednosti od svojega Odrešenika. Izgled vam je zapustil; vse nadloge, preganjanje in muke, ki jih je od ljudi mnogih stanov imel terpeti, je z voljo prenašal. Ali bo vas pretežko stalo, njega posnemati, in zopernosti, ki vam jih vaš bližnji napravi, s poterpežljivostjo prenašati, zlasti ker ste pričani, da to terpljenje le kratek čas terpi, ko bo nasproti veselje, ki je poterpežljivim v plačilo obljubljeno, večno terpele?

S k l e p.

Ravnajte se torej zvesto po svoji dolžnosti, in spolnajte na tanko zapoved keršanske ljubezni; ljubite svojega bližnjega kakor sami sebe, in to zavoljo Boga, zato ker vsaka ljubezen, ktera se iz tega namena ne izbaja, ni keršanska, ampak je le natorna, ali clo mesena, in tako pregrešna ljubezen. Ljubite ga v djanju; zakaj skazovanje ljubezni, če je le v besedah, je veliko več hinavščina, kot prava ljubezen. Prizadevajte si torej svojemu bližnjemu, kolikor je mogoče, na pomoč priti, mu bolezen polajšati, mu v revščini pomagati, v nesreči ga tolažiti, in z dobrim svetom in lepim naukom na pot zveličanja voditi ga. Če se pa zgodi, da se do vas nevhvaležnega skaže, da z vami gerdo ravna, vam čast in dobro ime jemlje, vas spodjeda in vam vašo srečo spodbija; v kratkem reči, če vam marsikako terpljenje napravlja: bodite pripravljeni, tudi vse to z voljo prenašati, zato ker je tudi poterpežljivost potrebna lastnost keršanske ljubezni, kakor ste slišali. Brez nje bi tudi ljubezen v vas ne prebivala, brez ljubezni bi pa ne mogli ne Bogu dopasti, ne enkrat večnega zveličanja deležni postati. Zatorej skazujmo svojemu bližnjemu vselej in vsak čas dobrotljivost, usmiljenje in poterpežljivost. O da bi ta keršanska ljubezen obilniši med nami prebivala! Amen.

Pridiga za 18. pobinkešno nedeljo.

(Od mlačnosti; gov. J. T.)

„Prinesli so mertvoudnega, ki je ležal na svoji postelji“. (Mat. 9, 12.)

V v o d.

Povsod je naš Zveličar rad učil, kjer koli se mu je priložnost ponudila, po celem Judovskem je hodil, da bi povsod pomagal. Pa naj rajši je učil in naj več čudežev je storil v mestu Kafarnaum; tam je naj rajši prebival, tje se je vselej vračal, če je bil v Jeruzalemu ali v kakem drugem mestu. Tudi današnje sv. evangelje nam pravi, da se je Jezus vernil spet v svoje domače mesto Kafarnaum, ker se je dal čez Genezaresko jezero prepeljati. Zdaj so hitro mu prinesli nekega mertvoudnega človeka, ki je ležal na svoji postelji, naj bi ga ozdravil. Sv. evangeljisti Marko in Luka nam ravno tisto zgodbo bolj natanjko popisujeta, da so namreč 4 možje tistega mertvoudnega na postelji prinesli k Jezusu in ker zavoljo prevelike množice do njega mogli niso, spustili so bolnika skoz streho ravno pred noge Jezusove. Jezus ginjen od ljubezni teh mož do bolnika, pa tudi od njihovega terdnega zaupanja, je bolnika ozdravil na duši, ker mu je odpustil grehe, pa tudi na telesu, ker mu je dal ljubo zdravje.

Če tega mertvoudnega v duhu nekoliko bolj natanjko ogledujemo, spoznali bomo, da jih je njemu veliko podobnih; namreč vsak mlačen, zanikern kristijan mu je podoben. Mertvoudni se ne more gibati, roke in noge so mu tako rekoč zvezane in zavite, na postelji leži, in tako ga nesejo k Jezusu, ker sam hoditi ne more. Ravno tak je mlačnež. On čuti včasi, da je na duši bolen, on bi rad včasi k Jezusu prišel, da bi zdravje zadobil, pa njegova volja je privezana na posteljo mlačnosti; mlačneži bi radi zveličani bili, pa njih volja je preslaba, da bi kaj storili za nebesa,

ker oni pozabijo besede Jezusove: „Nebeško kraljestvo silo terpi . . .“ Mlačneži bi radi k Jezusu v nebesa prišli, ko bi brez dela in truda šlo. Pa prijetnost in lepota tega sveta jim veže roke in noge, da ne morejo dalje iti na potu k zveličanju.

Od mlačnosti hočem toraj govoriti, in vam toraj pokazati, 1. kako nevarna, 2. kako Bogu zoperna in 3. kako škodljiva da je mlačnost!

Ker se toliko mlačnosti med kristijani nahaja, gotovo bo, mislim, dobro ako to dušno bolezen nekoliko premišljujemo.

R a z l a g a.

Mi vsi smo poklicani, da smo popolni in sveti. „Bodite popolnoma, pravi Jezus (Mat. 5, 47.) kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma“. In sv. Peter piše (I. Pet. 1, 16): „Bodite sveti, ker sem jez svet, tako govori Gospod“.

Po svetosti tedaj in popolnamosti moramo hrepeneti v tem življenju, da bomo podobni svojemu Očetu v nebesih, da postanemo njegovi pravi otroci. Svetost pa in popolnamost se ne kupi v štacunah za denarje, se tudi ne dobi tako lahko, ampak za njo je treba dati veliko truda, veliko dela, veliko zatajevanja, za svetost se je velikokrat treba hudo vojskovati. „Nebeško kraljestvo silo terpi“, pravi Jezus; kdor pa svoje poželjivosti ne berzda, kdor nič vedeti noče od zatajevanja samega sebe, kdor se noče s silo izkopati iz pregrešnih navad, tisti vekomaj ne bo došel do popolnamosti in syetosti. In to so mlačneži.

1) V čem pa se kaže mlačnost? So ljudje — (in sicer veliko, veliko jih je), ki se skerbno verujejo vseh velikih pregreh in hudobij. Oni ne ubijajo, ne kradejo, ne goljufujejo, ne prešestujejo i. t. d. Pa čisto si nič ne prizadevajo tudi malih grehov, vsakdanjih slabosti se odvaditi, se jih varovati. Pa v sv. pismu se beró besede: „Kdor malenkosti ne porajta, tisti bo sčasoma zapadel“, to je brezskernost do malih grehov, pelje človeka k dušni mlačnosti in stori, da človek slednjič tudi velikih grehov ne porajta, in da v vseh rečeh, ki zadevajo dušno zveličanje, postane zanikern.

Tak mlačen kristijan zunanje znabiti moli ob svojem času, se posti ob postnih dneh, ou znabiti še milošnjo daje, gre vsaj o veliki noči k spovedi in k sv. obhajilu, gre v nedeljo in praznike k službi božji i. t. d. Pa on stori vse tako merzlo, tako nemarno, da se mu na licu bere, da mu vse to ne gre od serca. On stori to, pa brez vse gorečnosti, brez ljubezni; on stori to, pa ne zato, ker je Bog zapovedal, ne zato, da bi Bogu dopadel, ampak ker je tako navada, in ker bi drugači pri drugih veljal za slabega kristijana.

Tako se kaže mlačnost sperva. — Kader večja priraste, človek na duši celo mertev postane. Kakor merlič nič ne vidi, nič ne sliši, tako tudi tak zastaran mlačnež nič več ne spozna tega, kar mu je potrebno. On ne čuti več dušne lakote po kruhu življenja, to je po presv. obhajilu in po besedi božji. Ne dopade mu nič več duhovnega, nobena molitev, nobena pobožnost, ne gane ga nobena beseda, nobeno svarjenje; nič ga ne zdrami več iz grešnega spanja. On je živ merlič; njemu veljajo besede sv. pisma: „Ti misliš, da živiš, pa si mertev“. (Skrivn. raz.)

Ta mlačnost ga pelje vedno dalje od Boga, pa vedno bližej k satanu; on hoče, pa spet noče, nikdar mu ni resnica poboljšati se, pade iz enega greha v drugega in kakor je živel, tako navadno umerje, brez grevenge in poboljšanja. Zato je mlačnost tako nevarna, ker pelje k terdovratnosti in nespokornosti.

Če meni tega ne verjameš, kristijan, pa poslušaj sv. Bernarda, ki pravi: „Jez sem videl veliko lakomnikov, grozovitih vojakov, nečistnic in nevernikov, ki so se spreobrnili, pa tresem se, ker še nisem nikdar videl, da bi se mlačnež k Gospodu nazaj povernil“. — In častiti Beda pravi: „Kristijani, ki mlačno živijo, se težej spreobernejo, kakor pagani“. Zakaj? „Zato“, pravi sv. Bonaventura, „ker pri mlačnežih še gnada božja svojo moč zgubi“.

Toraj se tudi mlačnost ali dušna lenoba po pravici šteje med poglavitne grehe, ker je glava veliko drugih. „Mlačnost“, pravi sv. Krizostom, „napolnuje duso s grehi in jo pahne v nevarnost zveličanja“. — Sv. Duh sam govori v sv. pismu stare zaveze, „da duša mlačnega je podobna njivi, ki ni obdelana in obsejana“. Kaj raste na taki njivi? Nič kakor osat, ternje in koprive. Tako je tudi s mlačnim človekom. Ker svojih dušnih moči ne porabi za dobro, obrača jih v hudo. Zakaj, nekaj mora človek storiti, če nič dobrega ne stori, pa hudo dela. In prašam: „Ali ni že samo to hudo, gerdo, nehvaležno, da človek toliko gnad, ki mu jih Bog ponuja, zaverže; toliko priložnost kaj dobrega storiti, zane-

marja, in na zadnje nebesa zgubi? Nebesa si moramo zaslužiti, same od sebe nam ne bodo prišle. Bog ponuja, pa mi moramo roke stegniti po njih, posilil nas Bog ne bode ž njimi. — Sv. Leo pravi: „Nebesa niso tistim obljubljeni, ki spijo, ampak tistim, ki budijo“. — In sv. Gregor papež govori: „Če premislimo, kaj in koliko nam je v nebesih obljubljenega, dozdeva se nam vse, kar je na svetu, zaničljivo“. Noben jezik ne more izreči, nobena pamet ni v stanu zapopasti, koliko je veselje nebeškega mesta. Ali k obilnemu plačilu se pride le po obilnem delu, toraj pravi sv. Pavel: „Nikdo ne bo venčan, razun tisti, ki se je prav bojeval“. Naj nas toraj razveseljuje obilnost plačila, pa naj nas ne vstraši boj in trud delovanja. — „Prizadevajte si, govori Jezus sam, noter iti skoz ozke vrata; zakaj široka je cesta in prostorne so vrata, ki peljejo v pogubljenje, tesne pa so vrata in ozka je cesta, ki pelje v življenje“.

2) Bog je najsvetejše bitje, in hoče, da ga v svetosti posnemamo, kolikor je nam stvarem mogoče. Mlačnež pa ravno narobe dela. Njemu veljajo besede, ktere je izgovoril v neki evangeljski priliki hišni oče, ko je še ob enajsti uri videl nektere na tergu brez dela stati: „Kaj stojite tukaj celi dan brez dela?“ — Mlačnež pa se ne more izgovarjati, kakor tisti ljudje, rekoč: „Nikdo nas ni najel“; zakaj Bog nas je vse najel k delu, k tistemu delu, da njemu služimo, in zaslužimo, in za svojo dušo skerbimo. Če si priden gospodar, gotovo ne pustiš, da bi na tvoji njivi rastle samo ternje in pleve; ako hočeš zveličan biti, ne vdaj se mlačnosti. Bog veliko tirja od nas, delo zveličanja je težko, in če bode pravični komaj shajal pri sodbi, kaj pa bode s mlačnežem? „S strahom in trepetom moramo tedaj delati za zveličanje“, kakor nas opominja sv. apostelj Pavel.

Kakšen pa je konec mlačneža?

3) Bog sam govori skoz usta sv. Janeza v skrivnem razodjenju vsakemu mlačnežu: „Jez poznam tvoje dela; ker nisi ne merzel, ne gorek, ampak mlačen, toraj te hočem izpluvati iz svojih ust“. Kakor je mlačna voda zoperna za usta in želodec, tako zoperna je Bogu dušna mlačnost. Ja ljubši je Bogu še lahkomisljeni grešnik, kakor pa mlačnež; zakaj pri grešniku se poboljšanje vsaj še upati sme, pri mlačnežu pa ne.

Zapomni si toraj danes za vselej mlačna, za zveličanje brezskerbna duša: Svetniki, ki so noč in dan le za dušo skerbili, so se tresli pred sodbo božjo, da ne bi bili znabiti še premalo skerbili. Če se ti primerjaš ž njimi, nobenega upanja nimaš do nebes.

In videl boš, mlačnež, kako bodo nekdanji nečistniki in nečistnice, pijanci in goljufi, tatje in razbojniki šli pred teboj v nebesa, tebe pa bo Bog izplunil iz svojih ust, zato, ker si gnjusoba pred njegovim obličjem. Ti so se poboljšali in se zveličali; ti pa si ostal stari mlačnež in si se pogubil.

Hude, terde besede so to, pa resnične; hočem ti to dokazovati. Znana vam je vsem prilika od desetih devic, ki so ženina čakale s svetilnicami. Pet jih je bilo pametnih, one so se ob pravem času preskerbele z oljem za lampice; pet jih je bilo pa neumnih, ki niso skerbele za olje. Še le, ko je ženin že prišel, so hitele si olja kupit, pa zamudile so ženitovanje.

Neumne device niso nič hudega storile, bile so tudi device, kakor pametne; saj jih sv. evangelje tako imenuje. Pa opustile so skrbeti za luč ljubezni božje, in te luči niso redile s sveto gorečnostjo in z dobrimi deli. Nič hudega niso storile, samo prave gorečnosti jim je manjkalo. One so tedaj podoba mlačnosti. Pa čujte strašno sodbo, ki jo je ženin čez nje izrekel: „Resnično vam povem, jaz vas ne poznam“. In za vselej so bile izpahnjene od ženitovanja vun v temno noč. Ravno tisto sodbo bo nebeški ženin izrekel tudi čez duše, katerim je na zemlji manjkalo gorečnosti za čast božjo, za razširjanje vsega dobrega, in skerbi za svoje zveličanje: Resnično vam povem, jaz vas ne poznam! se bo glasilo vsem mlačnežem. Ali bi bila sodba tako ojstra, ko bi mlačnost ne bila tako velik greh?

Tudi prilika od nemarnega hlapca nam kaže, kako zoperna je Bogu mlačnost. Gospodar je razdelil talente svojim hlapcem in je odšel v ptujo deželo. Vsi drugi hlapci so skrbeli za dobiček, in ko se gospod verne in od njih tirja posojene talente in obresti, imel mu je vsak kaj dati. Nazadnje pride versta na hlapca, ki je en talent dobil. Prinese ga ravno tako gospodu nazaj; zakopal ga je, namesto da bi bil z njim delal, in si kaj pridobil. On tedaj od posojenega talenta nič ni zgubil, nič oddal, nič zapravil, in vendar je rekel gospod: „Vzemite mu talent, ki ga ima, njega pa verzite v vnanjo temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi“. (Mat. 25, 28. 30.) — Zakaž da ta strašna obsodba? Saj je svojemu gospodarju vse nazaj dal, kar je od njega dobil? On je opustil s posojenimi denarji gospodariti, delovati, toraj je bil zaveržen. Ali si želimo tudi mi take obsodbe? Bog bo talent, ki nam ga je posodil, z obrestmi nazaj tirjal, in to so dobre dela. Gorje nam, če smo ga tudi zakopali, in zdaj v nemarnosti in mlačnosti pričakujemo Gospoda.

S k l e p.

Toraj kristjan, ako si spoznal, kako gerda in škodljiva da je dušna mlačnost, zdrami, vzdigni se iz tega nevarnega spanja, v katerem si podoben mertvoudnemu, ki se zmeziti ne more; proč z mlačnostjo, v kateri si podoben stoječi vodi, ki se hitro usmradi in se červi v njej zaredijo. Ne reci nikdar: Saj ne kradem, saj ne ubijam, saj ne prešestujem i. t. d., ne bodi s tem zadovoljen. To sicer moraš opustiti, pa to še ni zadosti. Keršanska pravica ne tirja samo: Varuj se hudega, ampak tudi: stori dobro.

Ako se greha varuješ, rešiš se pekla; nebesa si potem še le z dobrimi deli zaslužiti moraš. „Bratje“, nas opominja sv. Peter, „prizadevajte si, da z dobrimi deli bolj in bolj zagotovite svoj poklic“.

Bodimo toraj goreči kristijani, saj smo to obljubili pri sv. kerstu; pokažimo, da se nj zastonj vlila kerstna voda na našo glavo; posebno pa pokažimo to, kader je treba zagovarjati čast božjo, sv. vero, sv. cerkev in njene služabnike.

Tistim pa, katerim vest očita, da so zavoljo svoje mlačnosti podobni bili dozday mertvoudnemu, tistim zakličem k sklepu besede, ktere je Jezus mertvoudnemu rekel: Vstani iz groba svoje mlačnosti, vzemi posteljo svoje nemarnosti in dušne lenobe, in verzi jo od sebe, in pojdi na svoj dom, in hodi po potu keršanske gorečnosti in dobrih del na svoj dom, ki te čaka pri Očetu v nebesih. Amen.

Pridiga za 19. pobinkešno nedeljo.

(Malo bo izvoljenih, in kaj naj storimo, da bomo med njimi;
gov. M. T.)

„Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih“. Mat. 22, 14.

V v o d.

Nekoliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih; — to se pravi: Vsi Judje so bili poklicani, da bi bili sprejeti v cerkev Kristusovo; pa le malo jih je ta poklic spoznalo, in še med temi niso bili vsi vredni večno življenje doseči. Po razlaganji nekterih cerkvenih učениkov pa te besede tudi to le pomenjajo: Vse ljudi je Bog Oče zato vstvaril, Sin Božji zato odrešil, in sv. Duh zato posvetil, da bi bili zveličani. Vendar pa bo večina iz med njih pogubljena, in le malo jih bo zveličanje doseglo.

Ravno ta pomen imajo besede Kristusove: „Široke so vrata in prostorna je pot, ktera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kateri po njej notri hodijo. Kako oske so vrata, in tesna je pot, ktera pelje v življenje! in malo jih je, kateri jo najdejo.“ (Mat. 7, 13, 14.)

Ako s temi besedami Kristusovimi navadno človeško življenje primerjamo, morajo se nam pač strašne zdeti, da so se po pravici celo Svetniki za voljo njih tresli, drugi pa so v mnogotere nespaleti in hudobije zašli in še zahajajo. Tako postajajo nekteri malosrčni in obupni, mislé, naj storé, kar hočejo, da vendar v malem tem številu izvoljenih ne morejo biti, in tako vse prizadetje za krepost in popolnamost znemar puščajo. Drugi sopet mislijo, saj je Bog že od vekomej nekterim nebesa, drugim pekel odločil, in kar je komu odločenega, to bo dosegel, naj živi, kakor hoče, brez pomislika, da nihče ne bo zato zveličan ali pogubljen, ker Bog to naprej vé. Bog le to naprej vé, da se bo človek iz proste

svoje volje ali zveličal ali pogubil, kakor kak obdivjan človek ne skoči zato v vodo, ker ga mi vidimo, temuč ga le mi zato vidimo, ker se sam v vodo spusti. To resnico je Bog vpričo vsega Izraelskega ljudstva slovesno zatrdil, rekoč: „Danes pokličem na pričo nebo in zemljo, da sem pred vas postavil življenje in smrt, blagoslov in prekletstvo. Izberi si tedaj življenje, da živiš ti in tvoj zarod.“ (V. Mojz. 30, 19.)

Akoravno nam je pa na voljo dano, izvoliti si življenje ali smrt, vendar se le izpolnujejo besede Kristusove, da jih je malo izvoljenih. Zakaj jih je pa malo izvoljenih, in kaj naj storimo, da bomo vsaj mi med njimi? to hočemo danes nekoliko premišljevat. To premišljevanje pa naj pobožnim njih zaupanje v Boga utrdi, grešnike pa z zveličanskim strahom navda, da se od pota svojih hudobij nazaj vrnejo, spokoré in živé!

Razlaga.

1. Naj zastran števila izvoljenih sv. pismo prebiramo, kjer hočemo, zmiraj in povsod se nam le majhino kaže. Prilike, katerih se Zveličar poslužuje, da bi nam to resnico prav živo pred oči postavil, vzete so večidel iz proste nature. Tukaj, postavim, malo število izvoljenih primerja s tistimi, ki so se v času vesoljnega potopa v Noetovi barki oteli, in katerih ni bilo več, kakor osem. Drugod nam pripoveduje od malo sadja, ki še v pozni jeseni po drevji ostane, ali od malo klasja, ki ga ženice za sebo po njivi puščajo, in vse te prilike obrača na malo število tistih srečnih, ki bodo za Božje kraljestvo prihranjeni. Drugikrat jim sopet o tej resnici kar naravnost in z glasom nekake posebne srčne bolečine govori, rekoč: „O kako oske so vrata in tesna je pot, koja pelje v življenje! in malo jih je, kteri jo najdejo.“ Enako tudi v današnjem sv. evangelijski govori: „Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih.“ Če te besede, ki so prišle iz ust večne Resnice, prav premišljamo, in si jih k sreči jemljemo, morale bi nam pač naše srce pobiti in naše ude s strahom napolniti, nas za zveličanje bolj skrbne storiti in pred grehom, kteri edini je kriv malega števila izvoljenih, ostrašiti. Zakaj Bog od svoje strani je vse storil in še sedaj vse storja, česar nam je v zveličanje treba. Ni ga ne enega po široki zemlji, ki bi ga Gospod ne bil na svojo ženitnino v ne-neškem kraljestvu povabil, in mu ondi ne mesta pripravil, saj „je Bog svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinu, da,

kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje.“ (Jan. 3, 16.) Tudi sin Božji je vse storil, da bi nam po grehu zgubljeno dedščino v nebesih sopet pridobil, s svojo na križi do zadnje kaplje prelito kervjo je naše dolžno pismo zbrisal, kterega Božji pravici izplačati sami nismo mogli. On je čez nas izrečeno sodbo pogubljenja s svojo pokorščino do smrti na križi za vselej odpravil. Razposlal je svoje aposteljne in jih še razpošilja, da nas s podukom na nebeško ženitnino vabijo. Poleg svoje neskončne ljubezni daje nam potrebnih pripomočkov in svojo vsemogočno gnado, da bi namenjeno mesto v Božjem kraljestvu posedli. Od Božje strani nam torej v dosego naše večne sreče v nebesih nobene stvarice ne manjka. Ženitnina, to je: večno zveličanje nam je že od začetka sveta pripravljeno. Ležeče je le na tem, ali nas je volja, ali se hočemo vredne storiti, da bi bili k tej ženitnini sprejeti.

To pa mora od naše, ne pa od Božje plati izpolnjeno biti; in tako smo ne le med številom poklicanih, ampak tudi med izvoljenimi. — Ali — bodi Bogu milo! — enako unim gostom, ki so kraljevo povabilo zaničevali in mnogotere izgovore imeli, da na ženitnino ne morejo priti, tako tudi večina iz med kristijanov, ki so poklicani na ženitnino nebeškega Jagnjeta, ne mislijo na neskončno veliko veselje, pripravljeno jim v nebesih, ker rajše zapeljivi glas sveta, kakor očetovski klic Božji poslušajo. Le posvetno njih serce in njih misli tako prevzame, da se tisti čas, v katerem na svoje zveličanje mislijo, k večemu hitri trenutki zamore imenovati. Zakaj, ako pogledamo, kako se ljudje vsak po svojem stanu le s časnim pečajo in le za časno trudijo, bi bili skorej v skušnjavi, na te misli priti, da je človek zgoli za ta svet vstvarjen. Bog naj si prizadeva take ljudi, kakor ve in zna, na-se vleči, njih serce od posvetnega odtergati in po nebeškem hrepeneti; naj jih skuša sedaj po notranjem glasu njih vesti, sedaj po klicu svojih služabnikov, sedaj s svojimi dobrotami, sedaj s šibami za nebesa pridobiti; zastonj je vse; gluhi so za glas Božji, gluhi za glas svoje vesti in svojega uma. Pokora, poboljšanje, bogoslužnost, prejemanje sv. zakramentov so jim večidel neznane imena in ptuj jezik, ki ga ne umejo. Treba jih je siliti in iskati, kakor unih evangeljskih gostov. Zakaj le z nejevoljo se večidel shajajo v hiše Božje, brez gorečnosti poslušajo besede večnega življenja, njih pobožnost pri Božji službi je vsa razmišljena, brez priprave in pravega kesanja se skazujejo duhovnom v zakramentu sv. pokore, brez notranje čistosti, brez keršanske ponižnosti, terdne vere in goreče ljubezni hodijo k mizi Gospodovi vživat angeljski kruh.

Ljubi moji! taki pač niso le prisiljeni, ampak so tudi ne-

vredni gosti, ki nimajo svatovskega oblačila. Svatovsko oblačilo namreč, pravi sv. Gregor, pomenja gnado in ljubezen. V gnadi Božji pa so le nedolžne, ali v resnici spokorne duše. In le ta dva pota, pot nedolžnosti ali pa pot pokore peljeta k ženitnini v nebesih. Ali nedolžnost, kje je bočemo iskati? kje najti? Že v prvih zavednih letih začne velikrat njeni cvet veneti, in med zapeljivostmi in hudobijami sveta jej je silo težko kraja pribežališča najti. Kakor redka pa je nedolžnost, tako neznana je večidel zopet ljudem resnična pokora. Večina grešnikov tega pota noče poznati, drugi se ustrašijo njenih težav, in se vernejo nazaj na gladki in ravni pot hudobije. Le roko na serce, ljubi moji! in vprašajmo se, kako deleč smo že prišli na potu poboljšanja? katero svojo strast smo ukrotili? kateri hudobiji slovo dali? Kaj ne tisti, ktera se je zavoljo let sama od nas poslovila; sicer pa nismo ne ene stopinje v dobrem naprej, cele dolge pota pač v hudobiji nazaj storili. Tako si pa tudi ne moremo obetati, da gnada Božja v nas prebiva, ki jo svatovsko oblačilo pomenja. Zato se nam pač Jezusove besede od malega števila izvoljenih ne morejo ne terde, ne krivične zdeti; zakaj Bog od svoje strani stori vse in še več, kakor smo vredni, naj bi se zveličali, mi nasproti od svoje plati ne storimo ne le nič, ampak še manj, kakor nič, da bi bili nebeške ženitnine vredni.

Za tega del nam gre pač premisliti, kako zamoremo gnado izvoljenja zadobiti.

2. Če je pa tako težko se zveličati, če bo število izvoljenih tako majhno, kdo sme te sreče pričakovati? Tako bi me morebiti kdo iz med vas vprašal, kakor so učenci vprašali Kristusa. Na to vam odgovorim, kakor je Kristus odgovoril svojim učencem: „Prizadevajte si, skozi ozke vrata notri iti!“ (Luk. 13, 24.) „Saj vse, pravi apostelj, zamoremo v njem, ki nas močne dela.“ Iz besed Zveličarjevih lahko vsak ta dvojni sklep stori, da se mu je namreč zveličati ne le mogoče, temuč, da je zveličanje tudi na njegovem prizadetji ležeče. Ako je mogoče se zveličati, zato na svojem zveličanju ne sme nihče obupati, in ako je na lastnem prizadetji zveličanje ležeče, naj ima vsak svoje stopinje proti nebeški domovini obrnjene. Za pekel Bog res, kakor pravimo, ni nobenega vstvaril. Njegova volja je, da bi bili vsi zveličani. Zato je poslal svojega Sina v odrešenje, zato nam je po njem oznanil svojo voljo in nas podučil, kako naj jo izpolnujemo, zato nam je postavil sv. zakramente, in ž njimi sklenil svoje gnade; ob kratkem: Ako bi bilo naše zveličanje samo od Boga zavisno, bi si bili tega zveličanja lahko vsi svesti. Kaj ne, pač tolaživna misel za nas! Po svojem Sinu nas je Bog sprejel za deleže v nebeškem kraljestvu,

in po njem nas čaka ondi prostor pripravljen. To upanje nas poživlja, dokler smo na svetu, in to upanje nam ostane, ako smo ga tudi z grehi bili razžalili, če se le o pravem času še k njemu nazaj vrnemo in se od Kristusa postavljenih pripomočkov v zveličanje poslužimo.

Toda same želje po nebesih in zdihljeji po njih nam še nič ne pomagajo. Ako njive ne obdelaš, zdihuj, kolikor hočeš, sadu na njej ne moreš pričakovati. Tako tudi nebeško kraljestvo, pravi Kristus, silo terpi, in le tisti, ki se s silo bojujejo, ga nase potegnejo. To vidimo nad vsemi služabniki Božjimi, nad marterniki in spoznovavci, nad spokorniki in spokornicami. Kaj vsega sv. apostelj Pavl ni storil zaradi svojega in zaradi zveličanja svojih bratov. Koliko zasluženja si je s svojim neutrudljivim apostoljstvom križem svet za nebesa pridobil! Koliko nadlog in terpljenja je prestal pri oznanovanji sv. evangelija, in vedno je svoje telo v sužnost deval, in se naj večemu zatajevanju podvračal iz strahu, da bi družim sv. evangelije oznanovaje sam zaveržen ne bil! Kaj je vnelo brez števila marternikov, da so svoje življenje divjosti trinogov v dar prinesli? kaj je toliko spokornikov in spokornic nagnilo, da so vse svoje žive dni v krotenji, morjenji svojih udov in v vednem zatajevanji prebili? Kaj je zopet še druge gnalo v strahotne puščave, kjer so popolnoma svetu odmerli in le za unostransko domovino živeli! Koga drugega, kakor poterpežljiva resnica, da je pot v nebesa ozka in ternjeva, in da jih je le malo, kateri jo najdejo.

Vidite! ti poveljani prijatli Božji nas vabijo, brez pomude pot pokore nastopiti, svoje nagnjenja berzdati, svojemu poželjenju marsikaj odrekati, svoje meso križati, in svoje križe voljno prenašati, naj bo še tako sterm in ternjev pot v življenje, ako hočemo med malim številom izvoljenih biti. In ako hočemo med tem malim številom biti, moramo tudi po njih izgledih, ne pa po izgledih brezšteviline druhali živeti, ki se po široki cesti dervé v pekel. Kar toraj večina ljudi dela, to moramo opuščati, česar oni iščejo, pred tem bežimo, česar ti vživajo, na tem mi pomanjkanje terpimo; in kar jih večina zaničuje, to mi cenimo, pred čemur oni beže, po tem mi željno svoje roke stegujemo. Bogastvo, čast, vžitek tega sveta — na to merijo dela in prizadetja človeške množice, in ravno to nam gre zaničevati. Revščina, zatajevanje, pokora, molitev, — to in enako pa je, česar se množica boji, mi pa hočemo voljno vse to nase vzeti, in potem smemo imeti upanje, da bomo med malim številom izvoljenih.

S k l e p.

Da si pa to upanje še bolj zagotovimo, glejmo na življenje tistih, ki so boljši, kakor mi, in so vendar le v vedni skerbi za svoje zveličanje, in recimo si: Kako si morem jaz nebesa obetati, ker še toliko družih boljših od sebe vidim, in so vendar v vednem strahu, da bi zaverženi ne bili! Te hočem posnemati, in če bo mogoče, jih še v pobožnosti in dobrih delih prekositi. Take sklepe ljubi moji! moramo imeti, jih pa tudi izpolnovati, da si prostor med malim številom izvoljenih v nebesih zagotovimo. Zraven pa nam morajo vseskozi v spominn biti Jezusove besede: „Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih“. (Mat. 22, 14.) „Prizadevajte si toraj, skozi ozke vrata notri iti“. (Luk. 13, 24.) Amen.

Pridiga v god rojstva Marije Device.

(Kako prav obhajati ta praznik; gov. J. R.)

„Jakop pa je rodil Jožefa, moža Marije, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus“. Mat. 1, 16.

V v o d.

V katoliški cerkvi ni navadno, obhajati godu rojstva svetnikov, temoč spominj njih smerti. Rojstvo je prihod na ta revni svet, smert izvoljenih je odhod iz revnega sveta v nebesa. Zato pravi Salomon: „Boljši je dan smerti, kakor dan rojstva“. Vendar obhaja cerkev spomin rojstva sv. Janeza Kerstnika, ker je bil po

spričevanji sv. evangelja pred rojstvom posvečen, in od izvirnega greha očiščen. Veliko bolj se spodobi obhajati veseli spomin rojstva prečiste Device Marije, ktera je bila namenjena mati Odrešenika Jezusa, in zato je pred rojstvom posvečena: „od Marije je bil rojen Jezus, imenovan Kristus“. Po vsi pravici opominja torej katoliška cerkev današnji dan vse pravoverne v duhu se veseliti rekoč: „Obhajajmo z veseljem god preblazene Device Marije“. Vzrok tega veselja naznanja cerkev, ki Marijo s temi besedami ogovori: „Tvoje rojstvo, o božja porodnica, je celemu svetu veselje oznanilo, ker iz tebe je izšlo solnce pravice, Kristus naš Gospod“. — Marija je namreč zarja, ktera je šla pred solncem Kristusom in njegov prihod celemu svetu naznanjala. Kdor po noči spati ne more, ali kdor po tamnem gojzdu tava, željno solnce pričakuje. Ako ugleda jutranjo zarjo, veseli se, ker misli, da bo solnce kmalo izšlo. Svet je bil že 4000 let v nar žalostniši temi nevednosti in noči pregreh. Ljudje so željno pričakovali Jezusa, solnce pravice, kateri je imel to tamo pregnati. Veliko sto in sto zdihljejev je bilo zanj k Bogu poslanih. Marija je bila mati tega solnce pravice izvoljena; in ko je bila današnji dan rojena, zadobili smo ž njo obljubo, da bo zaželjeno solnce gotovo kmalo izšlo. Po pravici nas tedaj cerkev opominja, naj veselo obhajamo Marijino rojstvo. Kaj nam je storiti, da bo današnje naše veselje Mariji všeč in nam koristno? vam bom danes razložil, ko se bote k zvestemu poslušanji pripravili.

Razlaga.

Marija je bila rojena v Nazaretu, v tisti preblazeni hiši, kateri se pravi sveta hiša, ki je zdaj v Loreti na Laškem viditi, kamur je bila od angelov prenesena. Po meri in podobi te hiše je po svetu semtertje več kapelic izzidanih, ki se Loretanske kapele imenujejo. Marijni starši so bili sv. Joahim in sv. Ana. Oba sta sveto živela, pa bila brez otrok; priserčno sta Boga prosila, da bi jima podaril kako dete, pa več let nista bila uslišana. Božji volji sta se podverгла in tudi lepo naprej živela. Ko sta pa že priletna bila, pošlje jima Bog angela oznanit, da bota hčer dobila, ktera bo žegnana med vsemi ženami in mati obljubljenega Odrešenika in naj jej dasta ime: Marija.

Kar je bil angel oznanil in napovedal, to se je tudi ob svojem času spolnilo. Hči jima je rojena in dasta jej ime Marija.

V sirske in hebrejske jeziku pomenja Marija toliko, kot gospa, razsvetljena, razsvetljevavka, morska zvezda.

1. Komu se spodobi to ime bolj, kakor današnji dan rojeni Devici. Kristus je naš Gospod, Marija naša gospa. Marija je rodila Kristusa, Gospoda nebes in zemlje, kako bi jo tedaj gospé nebes in zemlje ne imenovali, zlasti ker je v nebesih čez vse svetnike povzdignjena? Vsa cerkev jo s temi besedami pozdravlja: „Ti častitljiva in žegnana Devica! naša gospa, naša srednica, naša besednica“.

Marija je gospa; ona je pa tudi razsvetljena, in pa bolj razsvetljena, kakor vsi drugi svetniki, ker je veliko svetljeji in čistiši spoznala Boga in božje skrivnosti, kakor vsi drugi svetniki, ker je bila s tisto lučjo nar bolj sklenjena, ki vse ljudi razsvetljuje. — Ona je razsvetljevavka, ker je aposteljuom in evangelistom, kakor tudi drugim kristijanom marsikaj razodela, kako se je s Kristusom godilo, in jih tako v verskih skrivnostih podučila in razsvetlila; ter tako razsvitljenje tistim, ki jo zanj prosijo, še dandenašnji zadobljuje. — Ona je morska zvezda, ker nas s svojo prošnjo in razgledi varno vodi skoz nevarno morje tega življenja proti bregu večnega zveličanja.

Ker je Marija mati božja in kraljica nebes in zemlje, zatoraj jo tej njeni visokosti primerno častimo in vsak dan, posebno danes pozdravljajmo s srcem in ustmi, kakor božjo mater in nebes kraljico. Sv. Bonaventura pravi: „Veči svet zamore Bog vstvariti, večé matere pa, kakor je mati božjega Sina, Bog ne more vstvariti“.

2. Veliko otrok je bilo že rojenih, kateri so celim deželam, in narodom srečo prinesli; nobenega pa še ni bilo tacega, kakor Marija, ktera je Zveličarja sveta rodila in ž njim vsemu svetu zveličanje prinesla.

Po rojstvu Egiptovskega Jožefa je prišla sreča na vso Egiptovsko in bližnje dežele, ki so bile po njem lakote in smerti rešene. — Po rojstvu Mojzesa je prišla sreča na vse Izraelce, ker so bili po njem spod Faraonove sužnosti oteti. — Po rojstvu kralja Davida je prišla sreča na Judovsko kraljestvo, katero je bilo po zmagi Goljata sile in mogočnosti Filišćanov obvarvano. — Po rojstvu Judite je prišla sreča na mesto Betuljo, ki je Holofernu, kateri je mesto z vojsko oblegel, glavo odsekala in vojski konec storila. — Po rojstvu Estre je prišla sreča na Jude, ker je njim namenjeno smert ubranila. — Po rojstvu prečiste Device Marije pa

je zveličanje došlo vesoljnemu svetu, ker nam je rodila tistega, kateri nas je rešil sužnosti peklenške in večnega pogubljenja. — Kako bi bilo tedaj mogoče, da bi se danes Marijnega rojstva prav serčno ne veselili, in Marije svoje tolike dobrotnice s srcem in jezikom ne hvalili?

3. Marijo, presveto Devico kličimo vsak dan na pomoč, ter se nji, kakor svoji materi in besednici, v nje priprošnje priporočujemo. Sv. Bernard pravi: „Nikdar ni bilo slišati, da bi kdo ne bil uslišan, kateri je mater Božjo spodobno na pomoč klical“. Po Marijni mogočni prošnji ga Bog razsvetljuje in podpira, da zamore svojim znotranjim in zunanjim sovražnikom zoperstati. Sv. Bernard govori na dalje: „Bog Oče nam nobene gnade ne da, kakor po svojem Sinu, Jezusu Kristusu, kateri je za naše zveličanje toliko storil in terpel; in Jezus Kristus nam nobene gnade ne podeli, kakor po svoji deviški materi, ktera je pri našem zveličanju imela toliko deleža. Jezus ne more prošnje odreči tisti, kateri je na zemlji pokoren biti hotel. Ne more pozabiti ljubezni, ktero mu je skazovala, dokler se je na zemlji med ljudmi mudil; ne skerbi, kateri se je v njegovem otroškem stanu podvergla; ne bolečin, ktere je zavoljo njega preterpela“.

Sveti učeniki primerjajo presveto Devico s kraljico Estero. Ko je ošabni Aman kralja Asvera pregovoril, naj zapove, da mora Mardohej in vse ljudstvo Judovsko ob enem dnevu umorjeno biti, pribežal je Mardohej s prošnjo h kraljici Esteri, ktera je pri kralji veliko veljala. Komaj je kraljica za Judovsko ljudstvo izrekla pri kralju svojo prošnjo, precej je kralj smertno sodbo preklical, in vse ljudstvo je bilo srečno oteto. — Ko je hudobni Aman vidil, da je pri kralju v zamero prišel, poprosil je tudi kraljico, naj za-nj pri kralju govori. Pa bil je te prošnje nevreden; zatoraj kraljica ni hotla za-nj prositi, in bil je obešen na 50 komolcev visoke vislice, ktere je on sam za pobožnega Mardoheja dal postaviti. „To, pravi sv. Anselm, je podoba Marijnega obnašanja do nas. Če Marija, kraljica nebes in zemlje, ta nebeška Estera, pri svojem Sinu, kralju nebes in zemlje, za nas prosi, bomo, če njegove zapovedi spolnujemo, večnega pogubljenja obvarovani. Če pa Marija, ta nebeška Estera, za nas ne prosi, — česar se morajo vsi grešniki, kateri se poboljšati nočejo, bati, — bomo, kakor hudobni Aman pogubljeni“.

Sv. Avguštín nam to resnico s temi besedami še bolj razjasnuje: „Ko bi z božjim dovoljenjem komu njegov sv. angel varh rekel: Keršanska duša! v nebesih zmed toliko milijonov svetnikov nimaš nobenega prijatlja, nobeden zmed vseh svetnikov za-

te ne govori, noben za-te ne prosi. Kaj bi rekli od tacega zapuščenega človeka? Ali bi ga ne milovali kakor prav nesrečnega? In vendar, pravi sv. Avguštin, bi bil njegov stan še nevarniši, ako bi mu Marija svojo prošnjo odrekla, kakor ko bi ga vsi svetniki zapustili; zakaj prošnja Marijna je močnejša, kakor prošnja vseh svetnikov vkup“. To poterdjuje tudi sv. Anzelm rekoč: „Nemogoče je, da bi on pogubljen bil, kateri k sveti Materi Božji pribeži“. To je velika tolažba za vse pravične, nedolžne ali spokorjene duše ne pa za terdovratne grešnike. Na Marijno prošnjo se ne smejo zanašati, kateri v grehu terdovratno tičé, in si nobene sile ne storé, se poboljšati. Marija je pribežališče grešnikov, pa ne terdovratnih, temoč zgrevanih in poboljšanja željnih grešnikov. Kdor Jezusa razžali, tudi Marijo razžali; in kateri nalašč v svojih grehah ostane, za-nj Marija ne prosi.

Veliko jih kleči pred podobo Matere Božje v naši ali v drugi cerkvi, in se v njeno prošnjo, v njeno varstvo priporočajo. Ali pa smem vprašati, kakšen je dušni stan teh, kateri pred Marijno podobo klečé in molijo? Ali niso med njimi zakonski, ki v nemiru živé, eden družemu nič prizanesti nočejo, pri katerih je vez ljubezni in zvestobe že zdavnej raztergana? Ali niso med njimi očetje in matere, ki svojim otrokom potuho dajejo, vse nerodnosti pregledujejo in kakor divjo zver brez strahu po koncu rasti pusté? Ali niso med njimi otroci, ki starše gerdo gledajo, in jim vso pokorščino odrekujejo; ki jim s svojo razujzdanostjo življenje grené in krajšajo? Ali niso med njimi igravci, pijanci, krivičniki, nečistniki in nečistnice, togotneži, preklinjevalci, podpihovavci in opravljivke? Kaj iščejo vsi ti pri Mariji? Milostljivega ušesa? Pa Marija njih prošnji in klicu svoje ušesa zatika, dokler grešnega življenja ne zapusté. Zastonj tedaj prosijo in kličejo, dokler druge poti, poti resničnega spreobrnjenja ne nastopijo. Kader se obernejo od greha proč in k resnični pokori, potlej še le bo Marija jih slišala in uslišala, česar jo bojo prosili.

S k l e p.

Obhajajmo tedaj god rojstva Device in Matere Božje s svetim veseljem; častimo Marijo, kakor Božjo Mater in kraljico nebes in zemlje; hvalimo jo, ker nam je Zveličarja našega rodila; priporočujmo se njeni mogočni prošnji, če smo pravični, prosimo za

dar stanovitosti : grešniki za dar pravega spreobrnjenja pri Bogu ; nikar tudi ne zabimo njenih lepih čednost, ljubezen do Boga in bližnjega, ponižnosti, čistosti, zmernosti, krotkosti in sramožljivosti posnemati ! Potlej bomo sami skusili, da so resnične besede sv. Anzelma : „Nemogoče je da bi bil on pogubljen, kateri pribeži k sveti Materi Božji“. Amen.

Pridiga za praznik Marijnega imena.

(Ali res katoliški kristijan Marijo nad Kristusa povzdiguje ?
govoril — f —.)

„Devici je bilo ime Marija“. Luk. 1, 27.

V v o d.

Krivoverci le radi nam katoličanom očitajo, da Mariji, prečisti Devici, preobilno, ter toliko čast skazujemo, da jej clo zad postavljamo njenega Sina, kateri nima le samo človeške, ampak ima tudi božjo natoro. Pravijo namreč, da Mariji v čast na božje pota hodimo, njej v čast cerkve posvečujemo, njej v čast praznike obhajamo, njej v čast na vsakem kraju podobe stavimo. Pravijo, da se v vseh okoljščinah življenja le k njej obračamo, le njo v sércu in v ustih imamo ; na nje božjega Sina pa pozabimo, ravno kakor bi on manjši bil memo Marije. Tako in enako nam krivoverci Marijno češčenje oponašajo. Toda s takim očitovanjem kažejo, da nimajo nič pravega zapopadka (zaumena) od Marijnega češčjenja, kakor ga v sv. katoliški cerkvi v navadi imamo ; in vsi veste, da Jezusu vse večo čast skazujemo, kot Mariji, dasiravno jo poveljujemo nad vse druge stvari. Ker pa tudi vi marsikterikrat kako nerodno slišite, ktera človeka, ki terdne vere ni, lahko v zmoto pripravi, vam bom za veseli god Marijnega imena na

vprašanje odgovoril: „Ali se res s tim, da Marijo častimo, Jezusu kaj časti krati in vterguje?“ In vse to, da bi v Marijnem češčenju ne le opešali, ampak Marijo, prečisto Devico, posihmalo še le bolj vredno častili; le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Sveta katoliška cerkev razloči dvojno češčenje: eno, molitev, katero opravlja le samemu Bogu; drugo, častitev, katero tudi božjim svetnikom skazuje. — Molitev opravljamo le samemu Bogu, ker ravno z molitvijo ga spoznamo svojega najvišega Gospoda in Stvarnika vseh reči. Kakovo stvar moliti bi bilo molikovanje, katero Bog ojstro prepoveduje rekoč: „Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ne imej tujih Bogov zraven mene“. In po Mozesu naroča: „Gospoda, svojega Boga, se boj, ter njemu samemu služi, ker Gospod, tvoj Bog ne terpi drugega Boga zraven sebe“. In po apostelju govori: „Bogu samemu (bodi) čast in slava (hvala)!“ In tudi Zveličar je skušnjavca zavernil, rekoč: „Pisano je: Boga, svojega Gospoda, moli, in njemu samemu služi!“ Tega povelja se sv. katoliška cerkev trdno derži, ter moli le samo Boga trojedinega, Očeta, Sina in sv. Duha. — Da bi nas odrešil, pa je Bog Sin človek postal, med nami prebival, za nas terpel. V Jezusovi božji osebi (peršoni) je tedaj zedinjena dvojna natora, ena božja, druga človeška. Jezusu kar pravemu Bogu gre torej po vsi pravici molitev, kakor mu jo je že nekdanj kralj David napovedoval rekoč: „Molili ga bodo vsi kralji zemlje, in vse ljudstva mu služile!“ Tudi apostelj mu tirja božjo čast (molitev), ter pravi: „Jezusovemu imenu se uklanjaj vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo!“ Po tem nauku se je sv. cerkev tudi vselej ravnala, ter Besedo, meso postalo, kot svojega Gospoda in Zveličarja molila, molila Jezusa ob božji desnici sedečega, kakor tudi v zakramentu svetega rešnjega Telesa pričujočega.

Vsa različna od molitve je častitev, kakoršno sv. cerkev svetnikom skazuje. Svetnike častimo, ter občudujemo njih lepe čednosti in jih posnemamo, in se radujemo veličastva, ki ga svetniki v nebesih uživajo. Toda te časti jim ne skazujemo, kakor bi si jo bili svetniki zgolj sami zaslužili. Dobro vemo, da le od Boga je vsak dober in popolen dar. Kader tedaj svetnike častimo, prav za prav le Boga častimo, ki je svetnike podpiral, ter na toliko stopnjo keršanske popolnosti pripeljal in v večno zveličanje pri-

pravil. Ob kratkem: V svetnikih Boga častimo! Le po Jezusu in njegovem zasluženju, na sv. križu pridobljenem, so svetniki svetniki postali. Jezus je njih Gospod in voditelj, oni njegovi učenci in služabniki. Čast tedaj, ki jo svetnikom, Jezusovem služabnikom, skazujemo, povračuje se na Jezusa, njih Gospoda. Si je ravno tako, kakor s kakim ličnim, lepim delom: Kako lično, lepo delo hvalivši hvalimo prav za prav le mojstra (umetnika) ki je delo umno izgotovil.

Svetnike pa tudi na pomoč kličemo? Kličemo jih, ne kakor da bi nam zamogli iz lastne moči kaj pomagati, ampak le, da za nas Boga prosijo, ter s svojo priprošnjo podpirajo naše prošnje. — Iz vsega tega je očitno; prvič: da je častitev svetnikov, njih podob in svetinj vsa drugačna, ter vsa različna od molitve, ki jo Bogu opravljamo in Jezusu, božjemu Sinu; drugič, da je častitev svetnikov prav za prav le božja častitev.

2. Obernimo, kar sem do zdaj pravil, na češčenje prečiste Device, in spoznali bomo, da je Marijna častitev vsa druga od častitve, ki jo Jezusu skazujemo. Marija je po svojih lepih čednostih in po svojem stanu, stanu božje matere, povzdignjena nad vsako drugo stvar, toraj jo hvalimo z angeljevim češčenjem, ter imenujemo milostipolno, blaženo med ženami, in kličemo kraljico angelov in vseh svetnikov. Naj si pa Marijo tudi še tako visoko povzdigujemo, božjega češčenja jej nikdar ne pripisujemo. Kakor Marija, Lazarjeva sestra v sv. evangeliju, si je še tem bolj Marija, prečista Devica in mati Jezusova, naj boljši del, del pravičnega življenja izvolila, ter tako pobožno in sveto živela, da nam je vseh čednost naj lepši izgled. Ali če tudi Marijine lepe čednosti še tolikanj povzdigujemo, ter jo posodo pravice, sedež modrosti božje, devico častitljivo in hvalevredno imenujemo, vendar le ne pozabimo, da se vsa ta hvala povračuje nanj, kateri jej je velike reči storil, in ki je mogočen in sveto njegovo ime. — Vemo, da je Bog Oče že od vekomaj Marijo mater svojemu Sinu izbral, in da jo je sv. Duh v vredno prebivališče božjemu Sinu pripravil; vemo, da je Bog Mariji naj večo čast, kakoršne nobena druga stvar ni deležna bila, čast božje matere sporočil; ravno zato pa tudi svojo dolžnost spoznamo, ter poveljujemo Marijo nad vse druge stvari, in jej čast skazujemo, kakoršne nobenemu svetniku in clo angeljem ne dajemo. In tem bolj ko spoznamo Jezusovo visokost in njegovo veličastvo, tem viši tudi njegovo sveto mater obrajtamo. Vendar pa ne hvalimo matere, kakor da bi si bila sama svojo čast in svojo visokost zaslužila; hvalimo jo pa, da njo hvalivši Sina poveljujemo, ki si jo je v matere izbral. — S tem ravno Marijo samo posnemamo in nasledujemo. Kader jo je

bil angelj mater božjo pozdravil, djala je Marija: „Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi“. S tem je Boga svojega Gospoda, sebe pa njegovo ponižno deklo spoznala. Ravno tako tudi mi molimo Jezusa svojega Gospoda, Marijo pa častimo kar poveljano deklo Gospodovo. Po angeljevem počeščenju je šla Marija obiskat Elizabeto, svojo teto. Elizabeta jo pozdravlja, rekoč: „Blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa! Od kod to meni, da pride mati mojega Gospoda k meni?“ Marija pa je rekla: „Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se zveseljuje v Bogu, mojem Zveličarju. Ker se je ozerl na nizkost svoje dekcle; zakaj, glej! odsihmalo me bodo srečno imenovali vsi narodi. Zakaž velike reči mi je storil, on, ki je mogočen in sveto njegovo ime!“ Lepši pa ne moremo zagovarjati Marijinega češčenja, kakor se v teh besedah samo iz sebe zagovarja. Kdor te besede prav prevdari, nam ni v stanu očitati, da Marijo viši obrajtamo od Jezusa. Marija pravi: „Ozerl se je na nizkost svoje dekcle“ in res si je Bog Marijo izbral zmed vseh žen, jo v drugo Evo odločil, ter v mater božjo, v kraljico nebes. „Velike reči jej je storil“, edino zmed vseh ljudi je čisto ohranil izvirnega greha; tudi z nobenim lastnim grehom ni bila omadeževana; bila pa je ozaljšana z bogatim kinčem lepih čednost. „Presrečno se Marija ima“, pa svoje sreče ne pripisuje svojemu zasluženju, ampak le milosti božji in usmiljenju tistega, ki je mogočen in sveto njegovo ime. „Srečno me bodo imenovali vsi narodi“. In res so jo hvalili in jo hvalijo in blagrujejo narodi zemlje. Hvali jo cerkev v svojih molitvah in pesmih, hvalijo jo cerkve njej posvečene, hvalijo podobarji po lepih podobah, hvalijo pevci v pobožnih pesmih, hvalijo romarji po božjih potih, hvalijo popotniki v senci njenih kapelic, hvalijo otročiči v veselih letih ljube nedolžnosti, hvalijo mladenči in deklice v cvetju svojih let, hvalijo družbe bogaboječih mož in pobožnih žen, in clo umirajoči kličejo v njeno ime. Marijo blagrujejo vsi narodi, Marija je to v dubu naprej previdila, in vendar hvale ne prilastuje sebi, ampak Bogu, rekoč: „Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se zveseljuje v Bogu, mojem Zveličarju!“ — Kdo nam bo toraj še oponašal, da Marijo častivši na Jezusa pozabimo!

Pa bi nam vtegnil kdo reči, „da Marijno moč previsoko cenimo, ter se v nadlogah sosebno k njej zatekamo, pri njej pomoči iskaje?“ — Jezus je naš Gospod in naš Srednik, edini začetek našega veselja, naše edino upanje. Če pa tedaj tudi Marijo imenujemo svojo Gospo, svojo srednico in začetek našega veselja, naše življenje in upanje naše, imenujemo jo tako le v ozir Jezusa, kterega nam je rodila, terdno prepričani, da bomo po njeni priprošnji gotovo zadobili, kar Boga prosimo.

To svoje prepričanje, ter terdno zaupanje zastavljamo na ljubezen Jezusovo, ki jo ima do svoje matere; opiramo na Marijno-materno ljubezen do nas, njenih otrok, ki smo jej bili s križa izročeni. Tedaj je Marija naša srednica, naša besednica, pribežališče grešnikov, tolažnica žalostnih, pomoč kristijanov; toda vse to le s svojo priprošnjo. Ravno zato v litanijah Boga trojedinega na pomoč sklicevaje pravimo: „Usmili se nas!“ — Marijo ali druge svetnike imenovaje pa le samo rečemo: „Za nas Boga prosi!“ Zato tudi sklepa sv. cerkev svoje molitve: „po Jezusu Kistusu, Gospodu našem!“ Tako natanjčno razločujemo tistega, od kterega vse dobro pride, od tiste, po ktere priprošnji nam milost dobaja. Tedaj je očitno, da je častitev Marijina v sveti katoliški cerkvi sicer veliko večja od častitve drugih svetnikov ravno zavoljo Marijine večje svetosti in imenitnosti; vendar pa nikoli ne tolika, kakoršno Bogu samemu skazujemo.

2. Pobožni poslušavci! ker zdaj vemo, da Mariji, prečisti Devici, ne smemo tolike, ter božje časti skazovati, kakoršno skazujemo Jezusu, nje božjemu Sinu; ali bomo mar zavoljo tega Marijo manj obrajtali in spoštovali, kakor smo jo do zdaj? O tega nikar! marveč si prizadevajmo, posihmalo še tem vredniši jo častiti. Poglejte! od nekdanj so vsi pobožni in bogaboječi ljudje, kteri so vse svoje djanje in nehanje, svoje življenje in svojo smert Jezusu darovali, tudi do njegove svete matere posebno spoštovanje imeli. Sv. Avguštin, sv. Bernard, sv. Alfonz Ligvorijan, o kako priserčno so Marijo ljubili, kako goreče jo častili! Nobeden se posvetil ni, kdor je mlačen bil v Marijinem češčenju. In skušnja uči, da, kjer vera peša, tudi ljubezen do Marije vgasuje; in kjer se Marija ne spoštuje, ondi se tudi nje božji Sin vredno ne časti. Krivoverci, sveto vero spodkopovaje, so se le radi Marije naj popred lotili. In kako bi ne? Marija je peklenski kači glavo sterla; kaj čuda, če jej peklenska kača na peto streže? In kakor hitro so krivoverci mater zavergli, tudi Sinu niso več zvestobe ohranili. Naj si to k sercu vzame, kdor meni, da se Sinu vterguje, če se materi čast skazuje! — Mi pa le lepo Marijo častimo, ter nje svete čednosti posnemajmo, in se nje mogočni priprošnji izročimo, in bomo varni in srečni v njenem maternem krilu. Kar ona svojega Sina prosi, nam gotovo izprosi. Z med tisuč in tisuč drugih naj vam le eden zgled povem.

Bilo je že pozno v noč, [proti polnoči, ko v nekem mestu stara žena na duri duhovnega poterka, prosivša ga, naj s sveto Popotnico k nekemu bolniku hiti. Popisuje mu ulice, v kterih bolnik stanuje, hišo, v kteri prebiva. Duhoven se odpravi in gre, dasiravno hudo dežuje; žena pred njim, mu pot kazaje. Ali na

enkrat mu žena zgiene spred oči. Duhoven se ogleduje, kar zagleda, da se je že ravno pred tisto hišo, ki mu jo je žena zaznamovala. Tedaj na duri poterka, pa nikogar ni, da bi mu odperl. Poterka znova, dokler se priletel gospod iz verha skoz okno ne oglasi, vpraševaje, kdo še tako pozno v noč v hišo sili? Duhoven pove, da je prišel, ter nevarno obolenemu sveto Popotnico prinesel. „V celi hiši ni nobenega bolnika“, zaverne gospod, „ker pa dež tako neznano lije, in tudi jaz ravno spati ne morem, stopite v hišo, dokler se ne spreleti, če vam je ljubo!“ Duhoven, kterega je bil dež že nekoliko namočil, stopi toraj v hišo, ki mu jo je bil gospod odperl. — Stopivši v prvo izbo (stanico), zagleda na steni veliko podobo matere božje, pred njo gorečo svetilnico (lampico). „Tu sem tedaj v hiši pobožnih ljudi?“ reče duhoven ves vesel. — „Jaz sem luteranske vere“, zaverne gospod, „in mi ni mar za podobe in druge take ceremonije (šege); toda iz ljubezni do svoje rajne matere, ki je bila katoliške vere, in je to podobo visoko spoštovala, privaroval sem jo tudi jaz, in clo navado obderžal, vsako saboto pred njo luč našigati, kakor je to moja mati delala svoje žive dni!“ — Zdaj stopita v drugo izbo. Tu vidi duhoven drugo podobo, podobo žene iz poprejšnjih časov. Ko vidi, kako zvesto jo duhoven ogleduje, gospod s perstom nanjo pokaže; rekoč: „To je podoba moje ljube matere! O kako pobožna je bila! Kako goreče je molila veliko velikokrat tam pred Marijino podobo! Včasih je rekla, da je tudi zame molila. Le tolikanj rada bi me bila v katoliško cerkev spravila; toda mene je le spoved nazaj deržala, ker se mi nikakor ni prilegla. In zdaj začne stari gospod ves odkritoserčen razkladati vse svoje življenje sem od malih nog in do sedanjih let, in pri tem svojih pomot nikakor ni zamolčeval in svojih napak nikakor ni prikrival. — Na to mu reče duhoven: „Ljubi moj gospod! tako hudo se spovedi bojite; in vendar ste mi ravno kar svoje serce tolikanj zvesto odkrili, da bi vam smel skor brez skerbi kar na mestu sveto odvezo podeliti!“ Gospod duhovnega ves začuden pogleda, in potem zdihne: „O, da bi to zamogli!“ — in v materno podobo oberne svoj pogled, in milo jo gleda, in dalj ko jo ogleduje, bolj se mu serce taja, bolj voljno in mehko prihaja. Na enkrat pa, ravno kakor bi ga bil žark gnade božje prešinil, zdrami se, prime duhovnega za roke, ter reče hitro: „Da, častiti gospod! ravno zdaj bi bil naj bolj pripravljen: ali mi res zamorete sveto odvezo dati? in me zraven tudi še obhajati?“ In ko je bil duhoven v to privoljen, zgrudi se gospod prednj na kolena, opravi svojo spoved, in duhoven ga sprejme v našo sveto vero, ter sveto Jezusovo cerkev, ga odveže in in obhaja vsega v pobožnost zatopljenega. — Na posled se duhoven lepo posloviti, in se poverne domu ves zadovoljen in vesel. Ali dalj ko to čudno prigodbo premišljuje, manj mu gre v glavo. Znana se

mu zdi podoba na steni, pa si ne more prav zrajtati, kje da bi bil enako videl? Na zadnje se le vendar toliko zavé, da je ženi prav podobna, ktera je po sveto Obhajilo prišla, in se mu je pred starega gospoda spred oči zgubila. Domu pridši se duhoven spet vleže; pa dolgo ni mogel zaspati. Kader pa po dolgem premišljevanju vendar le nekoliko zadremlje, dozdeva se mu, kakor bi merliču zvonilo, in na pol čuječ, na pol spijoč moli za umirajočega. Ko pa duhoven drugo jutro poprašuje, ali se ni po tem, ko je domu prišel, nič posebnega primerilo, zve, da so res merliču zvonili, in sicer staremu gospodu, kterega je bil duhoven pretečeno noč v sveto cerkev sprejel in obhajal. Mertud je gospoda vdaril in je umerl.

S k l e p.

Kaj menite, ali ni v tej prigodbi prav očitna moč Marijine priprošnje, ktero je mati starega gospoda tolikokrat in tako goreče prosila za spreobrnjenje svojega krivovernega sina? O kdo bi s tem ne občudoval neznane pota božjega usmiljenja? Kdo bi Marije, naše mogočne pomočnice, vredno ne častil? Ne dajmo se motiti sleparjem, ki bi posebno naše dni radi motili verne katoličane. Vse, kar sveta cerkev uči in zaukazuje, je prav in resnično. Torej častimo tudi presveto devico in mater Marijo; tudi to je prav in Bogu ljubo, nam pa v večno zveličanje! Amen.

Pridiga pri posvečevanje Zvabeške farne cerkve 8. avgusta l. 1868.

(Cerkve kraji Božjega blagoslova, zakladnice Njegovih gnad;
gov. M. T.)

„Danes je tej hiši zveličanje došlo“. (Luk. 19, 9.)

V v o d.

„Pota na Sion žalujejo, ker nikogar ni, da bi prišel k praznovanju“. (Žal. 1, 4.) Tako je tožil nekdanji prerok Jeremija, sedeč na razvalinah in pogorišču Jeruzalemskega mesta in tempeljna, potem ko ga je bil kralj Nabuhodonozor premagal in razdjal. In kako pravična bila je ta tožba! — saj kjer ni tempeljna, tam ni ne praznovanja, ne daritev, ne molitve, ne hvalnih in zahvalnih pesem. Kako bi se tedaj zamoglo veseliti bogoslužno in pobožno serce!

„Pota na Sion žalujejo itd.“ Tako ste lahko tožili tudi vi pred 2 letoma, ko ste na mestu farne cerkve pred sebo videli podertijo in grobljo, ter ste od vigredi do jeseni ob nedeljah in v prazničnih semertje pri podružnicah službe Božje in hrane za svoje duše iskali. Ali po veliki pomoči v denarjih od šent-Paveljskega samostana kot patrona vaše fare, po velicij vaših lastnih darovih, ter z delom in trudom vaših rok vzdignila se je v malo mescih iz razvalin nova cerkev. Še tisto jesen od v. č. g. dekana blagoslovljena, da se je smela v njej služba Božja in daritev sv. maše opravljati, stala je v znamenje vaše žive vere in vaše delavne ljubezni do današnjega dne, prijazno oziraje se po vaši tihomirni dolini oznanovavši vam zopet s prazničnim zvonjenjem klic kronanega psalmopevca: „Pridite, molimo in padimo na tla, in jokajmo pred Gospodom, — zakaj on je naš Bog, in mi smo ljudstvo njegove paše in ovce njegove roke“. (Ps. 94.)

Danes pa je tej hiši Božji še večja sreča in čast, danes jej je zveličanje došlo. Naš milostni viši pastir, prezvišeni knezoškof sami so kot namestnik Kristusov v to vašo hišo se povabili, jo s svojo pričujočnostjo visoko počastili in oveselili, jo osrečili in posvetili v prebivališče živega Boga. Za voljo te tolike sreče in časti, ki vam je danes došla, recite prezvišenemu gospodu svojo priserčno in ginjeno zahvalo, da bi še velikokrat zdravi in veseli vas in druge ovčice svoje škofije obiskovali, po smerti pa se z obilno trumo svoje čede vred v nebesih vekomaj veselili. To svojo priserčno in ginjeno zahvalo pa jim zlasti tako skazujte, da med tem, ko nevera, brezbožnost in hudobija nekterih prekucuhov po mestih in že celo po deželi njih rahlemu sercu kervave rane sekajo, se vi nasproti sv. vere Kristusove zvesto deržite, in prav radi in pogostoma na ta sv. kraj zahajate, da se zdravega poduka in Božjega blagoslova udeležite, ki se vam tukaj deli. Da bi pa to toliko rajše spolnovali, vam bom z božjo pomočjo danes ob kratkem razložil, da vam je vaša farna cerkev, od prezvišenega knezoškofa v božje prebivališče posvečena, v resnici hiša božjega blagoslova, prava zakladnica božjih milost.

O tem me zvesto poslušajte, kedar začnem v imenu Jezusovem in na priprošnje sv. Štefana, varha in zavetnika vaše fare!

Razlaga.

Božja pričujočnost napolnuje nebo in zemljo, in ni ga kraja, kjer bi Boga ne bilo. Zato je rekel Kristus Samarijanki pri Jakobovem vodnjaku, „da pride ura, ko ne bote ne na tej gori, ne v Jeruzalemu molili Očeta, ampak pravi častivci bodo molili Očeta na vseh krajih sveta“. (Jan. 4.) Akoravno pa božjega veličastva nebo in nebes nebesa ne obsežejo, in si toraj povsod, kjerkoli smo, lahko altar v svojem sercu postavimo, in na njem Bogu daritev svoje molitve doprinašamo, govoril je vendar sam, ko se je bil Salamonu po dokončanem posvečevanju tempeljna po noči prikazal, rekoč: „Moje oči bodo odperte in moja ušesa nastavljena molitvi tega, ki moli na tem mestu. Zakaj izvolil in posvetil sem to mesto, da je moje ime ondi na večno, in da ostanejo moje oči in moje serce ondi vse dni“. (II. Kron. 7, 15, 16.) — Te besede veljajo toliko bolj od naših cerkev, ker v njih ni shranjena le skrinja zaveze, ne le kamniti deski z Božjimi zapovedmi, posoda

mane in Aronova palica, ampak v njih prebiva sam Sin božji z vsem tistim veličastvom, ki ga ima v nebesih na Očetovi desnici, po svoji božji in človeški natori, z dušo in telesom, s kervijo in z mesom. Te besede, pravim, veljajo toliko bolj našim cerkvam, ker se v njih ne darujejo več žgavni in klavni darovi, kruhi in živali, ampak se opravlja prava in ravno tista daritev nove zaveze, ki jo je Sin božji opravil na lesu sv. križa. Poglejte toraj, kako svet, kako strašen je ta kraj; v resnici „je tu hiša božja in vrata nebeška“. Od tega kraja velja, česar je Bog Mojzesu v puščavi pri gorečem germu rekel: „Izzuj svoje čevlje, zakaj kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja“.

Od svetosti tega kraja vas prepriča že vnanja podoba. Saj že od daleč vidite, kako se farna cerkev zlasti s svojim zvonikom čez vse drugo pobišje vzdiguje. Vse sili v višavo in kipi proti nebu, visoka vrata in okna, visoke stene, visoki verh segajoč v čisto podnebje, kakor bi vam klicalo: „Farmani, nakviško serca!“ Ne v nižavah te revne zemlje, ampak gori nad zvezdami je naša prava domovina, kjer se vera v svetlobo gledanja razširi, vse naše upanje dopolni in v vžitek trojedinega Boga spremeni. Visoko zidovje kamen na kamenu, klad na kladu, visoko nastrešje, tram na tramu se zdi človeku, kakor da bi kameni in tramovi hoteli perute dobiti in zemljo zapustiti, ter preseliti se v nebesa in vverstiti se med tiste leskeče kamene, ki jih je sv. Janez v svojem zamaknjenji občudoval v nebeškem Jeruzalemu. Vse to vas spominja, da naj se toliko bolj vaš duh, ki je za nebesa vstvarjen, na perutih molitve čez solnce in zvezdno obnebje k svojemu stvarniku povzdiguje, in tam svoje čiščenje, svojo zahvalo in svoje ponižne prošnje predenj poklada, mu vse reve, ki ga tarejo v dolini solz, kakor otrok svojemu očetu toži.

Posebno svetost tega kraja vam toraj kaže že vnanja podoba cerkve. Kar pa cerkev k tej svetosti povzdiguje, to je notranja naprava, in v tej notranji napravi so še le prav za prav shranjeni zakladi božjih milost.

1. Le pogledjte! komaj v cerkev stopite, vidite kropivni kamen. Blagoslovljena voda v njem pomenja čistost serca; zakaj hiša božja je to, in nič nečistega ne gre vanjo. Ali pojdejo tedaj notri le tisti, ki so čistega serca, grešniki pa bodo morali zunaj ostati? O ljubi moji! ako bi bilo temu tako, bi jih malo smelo stopiti v cerkev, in morebiti bi bila tudi ta vaša farna cerkev za faro dokaj prevelika; zakaj kdo je med nami, ki bi z dobro vestje zamogel reči, da nima greha nad sebo, ne kamena grešnega zadolženja, ki bi ne težil njegove vesti? Ali ravno da to težo

greha od svojega serca odvalimo, hočemo v cerkev. Kropivni kamen naj vas toraj vselej spominja, da s pobožnim, s skesanim in potertim srcem stopite pred božje obličje, in terdno zaupanje, da Bog skesanega in potertega serca nikoli ne zaverže, naj vas povzdigne, da bo kadilo vaše ponižne molitve prijeten duh pred Bogom. Ali kdor je v grehu, pa ga vedoma noče obžalovati in zapustiti, ta naj le ostane zunaj cerkve, ker tak na tem svetem kraji ne najde Boga milosti in odpuščenja, ampak mogočnega in ostrega sodnika.

2. V cerkev stopivši zagledate berž drugo zakladnico božjih gnad, namreč: kerstni kamen. Ta vsakemu iz med vas kliče: Tukaj bila ti je dodeljena neizrekljiva milost, ki nikoli nisi imel do nje najmanjše pravice, in ki je milijonom in milijonom nesrečnih ajdov odrečena, da si v preropenji z vodo in v sv. Dubu postal otrok božji in dedič nebeškega kraljestva. Tu si prisegel zvestobo svojemu Stvarniku, se odpovedal svetu, svojemu mesu, hudobi in vsemu njegovemu djanju in napuhu. Tu si prejel belo oblačilo nedolžnosti in svatovsko oblačilo gnade božje. Tu je bilo tvoje ime z zlatimi čerkami zapisano v bukve življenja. O glej, da ga ne izbrišeš, in da oblačilo nedolžnosti ne-omadeževano prineseš pred sodnji stol Gospodov in dosežeš večno življenje!

3. Tu v farni cerkvi vidite stole Božje milosti, (zakladnice njegovih gnad, to je: spovednice. Spovednica vam kliče: Tu je tisto varno zavetje, kamor se po zgubljenem raji in po zgubi belega oblačila nedolžnosti zamoreš zateči, da se z višnjevim plaščem pokore odeneš in po besedah božjega namestnika: „Zaupaj, sin! zaupaj, hči! tvoji grehi so ti odpuščeni; pojdi v miru in nikar več ne greši!“ — odpuščenje grehov in peklenskega ognja, gnado božjo in mir vesti zadobiš. Ne pozabi toraj, da ne le ob velikonočnem času, ko te zapoved pod smertnim grehom k temu veže, k temu stolu božje milosti prideš, ampak večkrat skozi leto sem zahajaš, svojo mlačnost, omahljivost in nezvestobo obžaluješ in sklepe resničnega poboljšanja ponavljaš. O blagor ti, ako te Oče kakor zgubljenega sina zopet za svojega otroka sprejme, te milo poljubi in na svoje serce pritisne, te z novim oblačilom svoje gnade odene in se s perstanom svoje ljubezni znovič s tebo zaroči! To je tista svatovska poedinja, pri kateri se angelji in svetniki Božji veselé.

4. V svoji farni cerkvi vidite zlasti ob nedeljah in v praznicah veliko množico vernih, ki tu združeni svoje molitve opravljajo, in ravno zato vam je farna cerkev zopet nova zakladnica

Božjih milost. Saj veste, če hoče kdo kako terdno zagrajeno mesto premagati, posameznega vojščaka k temu ni zadosti, ampak sto in sto, cela armada se mora z vso silo proti njemu zagnati, da sovražnika nazaj verže in zidovje predere. Tako tudi molitev posameznega nima toliko moči, kot molitev cele množice. Saj je Kristus rekel: „Kjer sta dva, ali kjer so trije v mojem imenu zbrani, tam sem jaz v sredi med njimi“. Če nam je pa Kristus obljubo storil, da hoče med nami biti in naše prošnje uslišati, ako sta dva ali so trije v njegovem imenu zbrani, bo naše molitve toliko rajše uslišal, ako cela fara, stari in mladi, možki in ženske, pravični in skesani grešniki, nedolžni otroci in pobožni starčeki vsi kot bratje in sestre ene družine, kot otroci enega Očeta kličejo: „Oče naš, daj nam danes naš vsakdanji kruh; odpusti nam naše dolge, ne vpelji nas v skušnjava, reši nas od hudega!“ saj česar posameznemu gorečnosti ali pravičnosti primanjkuje, to gorečnost in pravičnost drugih pobožnih na vagi božje pravice nadomestuje, da se božji blagoslov enak pohlevni rosi razliva čez polje in travnike pravičnih in krivičnih.

5. Tu imate prižnico, kjer slišite ob nedeljah in v praznicah oznanovati božjo besedo. Ta beseda božja je tista luč, ki nam tame sedanjega življenja razsvetljuje, da ne pademo in se v večno brezno ne pogreznemo; ta beseda božja je tisti na obe strani zbrušeni meč, ki mozeg in kosti človekove predere; tista silna moč, ki kakor težko kladvo na terdovratno serce grešnikovo udarja in ga k spreobrnjenju in poboljšanju meči. Ta beseda božja je, ki pobožne varuje, da na široko cesto pregrehe in pogube ne zajdejo, in nedolžne podpira, da v svetosti in pravičnosti stanovitni ostanejo do konca. O kako žalostno je pač v taki fari, kjer za božjo besedo ne marajo, se za pridige in keršanske nauke ne zmenijo, ali jih še zasmehujejo in si iz njih norčujejo! V taki fari je kmalo videti zanikernost pri stariših, nehvaležnost in nepokorščina pri otrocih, razujzdanost in ponočevanje pri mladosti, nezvestoba v zakonih, nesramnosti in pohujšanje pri družinah, samopašnost, brezbožnost in nevera med vsemi. Ako toraj hočete, da se kuga teh pregreh v vašo faro ne vgnjezdi, obiskujte radi in pogostoma besedo božjo, in kakor je Marija kdaj pri nogah Zveličarjevih sedela in željno poslušala njegove besede, tako, ljubi moji! poslušajte še vi glas tega, kateri edini ima besede večnega življenja, saj „kdor je iz Boga, pravi Kristus, božjo besedo poslušaj“; pa ne pozabite, da ne poslušavci, ampak spolnovavci besede božje bodo zveličani!

6. Tu v svoji farni cerkvi imate mesto posebne pričujočnosti Božje, zemeljsko podobo nebes. Tam na altari je Jezus v pre-

svetem zakramentu, kjer ga trume angeljev molijo v najglobokejšem čiščenju; tam na vseh straneh so podobe svetnikov, ki na vas gledajo, prečastite device Marije, svetili apostelnov, marternikov, spoznovavcev, devic in vdov zaznamovanih z znamenjem Jagnjetovim. Tam goré voščene sveče, tam plameni večna luč, tam se vzdigujejo proti nebesom dišave kadila. Vse to lepotičeje vas spominja, da ste tukaj pri svojem Bogu v nebesih. Zunaj naj tedaj ostanejo vse pozemeljske skerbi, misli in opravila, da se bodo vaša serca toliko ložej v mirnem, duhovnem veselju proti nebesom povzdigovala, se z molitvami angelov in svetnikov združevala, in da bote kakor iz enega gerla hvalo peli Njemu, ki sedi na sedeži in Jagnjetu, ki ga Kerubimi in Serafimi z zakritimi obrazi na kolnih molijo, in pred kterega starašini ljudstva pokladajo svoje krone.

7. Posebno svet kraj in zato tudi posebna zakladnica božjih milost v cerkvi je altar. Ta pomenja Jezusa Kristusa — Maziljenca, in zato se tudi najdalje posvečuje in mazili, in zato ga mašnik pri sv. maši tolikrat poljubi. Vanj so zakopani ostanki ali svetinje svetnikov, ki ste jih včeraj in danes častili. Iz tega sv. kraja se toraj, kakor kdaj s Kalvarije, razliva kri Sinu božjega v odpuščenje grehov. Tu kliče duhoven, kakor Kristus na križi: „Oče, odpusti jim! Glej predrago ceno, glej kri lastnega Sinu! Pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati!“ „Med to veliko daritevjo, pravi nek cerkven učenik, leže angelji v najglobokejšem spoštovanju na obrazih, in potem, ko je opravljena, se vzdignejo v hitrem teku, nesoč v rokah posodo polno presv. kervi Kristusove. In to presv. kri razlijejo na duše grešnikov, da bi njih terdobo omečili, na duše pravičnih, da bi jih v dobrem uterdili, na neverna ljudstva, da bi njih tamo pregnali, na uboge duše v vica, da bi jim terpljenje polajšali in plamen ognja pogasili.“ O hodite toraj radi in pogostoma, kteremu čas in okoljščine pripuščajo, pride naj vsaki dan sem na Kalvarijo nove zaveze, naj z Marijo Magdaleno vred meša solze pokore s kervijo božjega Jagnjeta, ki grehe sveta odjmlje, da ž njo vred zadobi odpuščenje grehov, in da bo kakor desni razbojnik zagotavljen svetega raja!

8. Tukaj pri altarji vam pogrinja Kristus sam mizo s svojim mesom in svojo kervjo; tu vam ponuja angelskega kruha, ki poživlja vaše duše v večno življenje. O kako prijazno vas kliče vse, rekoč: „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obloženi, in jaz vas bom poživel“. Poslušajte ta mili glas Sinu božjega, da v svojem terpljenju zadobiti polajšanje, v svoji žalosti tolažbo, v skerbbeh pomoč in dober svet, da zdravi ne obolite ali bolni zopet ozdravite, da bote ložej skušnjave premagovali, se prihodnjega

hudega obvarovali, in dosegli zastavo večnega življenja. Glejte, kako velika, ja, neizpozajemljiva zakladnica božjih gnad vam je farna cerkev!

9. Tu bo pa danes tudi čez vaše otroke, kakor v poznejših časih čez vaših otrok otroke sv. Duh svoje dari razlil po zakramentu sv. birmе, jih poterdoval za duhovno vojsko, za boj zoper lastno poželjivost, zoper zapeljivosti sveta in navdihovanje hudobnega duha. Tu jih bo razsvetljeval in vnmel za vse dobro, tu jim delil svoje mnogotere darove, zlasti dar modrosti, serčnosti in moči, ki nam ga je v sedanjih časih oslepljenja in nevere skoraj ravno tako potreba, kakor kristijanom prvih časov, ki so morali za sv. vero svojo kri prelivati, zakaj tudi v naših časih se spolnujejo besede aposteljnovе, da „bodo vsi, ki hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, preganjanje terpeli“. — V tej hiši božjih gnad bo mašnik blagoslovljal vaše keršanske zakone in posvečeval vaše in vaših otrok zakonske zveze z narezveljivo zavezo ljubezni, ktera sveta zaveza ljubezni vas ima z zemlje v nebеса potegniti.

10. Tukaj v vaši farni cerkvi si je svoje prebivališče izvolil tisti nebeški zdravnik, ki ima z vsemi bolniki sočutje in usmiljenje, in tudi še takrat zamore pomagati, ko vsaka človeška moč obnemore, ter jim pomoč in tolažbo prinaša na dom na smertno posteljo, pripravljati jih za poslednji boj s peklensko hudobo. — In ko si ta poslednji boj prestal, ko so se vderle in zaperle tvoje telesne oči, tu — farna cerkev oznanuje z milim zvonjenjem tvoj odhod iz tega sveta, ter kliče prijatlom in znancem, kliče celi fari, da naj molijo za tvojo dušo, ako pri sodbi božji še njih usmiljenja in molitve potrebuješ. Potem pa je zopet sv. cerkev, ki sprejme tvoje telo v posvečeno zemljo, in ga z lepimi keršanskimi šegami in molitvami priporoča božji milosti, ter večni mir in pokoj vošči tvojim koščicam. Ja, ko so tvoji telesni ostanki že perišče persti, ali morebiti že kot prah semtertje od vetra razueseni, ko ni uobnega več teh, ki so te poznali in zate molili, ko iz cerkve gredoč nihče več ne kropi tvojega groba; glej, tu pred Gospodovim altarjem te mašnik pri daritvi sv. maše še vedno hrani v pobožnem spominu in moli za zveličanje tvoje duše.

Ljubi moji! iz vsega tega, kar sem vam do sedaj pravil in čemur bi se še veliko veliko dalo pristaviti, ako bi mi čas pripustil, lahko spoznate, da vam je res vaša farna cerkev hiša božjega blagoslova, nikdar izpraznjena zakladnica božjih milost, bodi si v mnogoterih okolščinah življenja, bodi si na zadnjo uro, ali še celo po smerti.

S k l e p.

Ker je pa temu tako, kaj vam je tedaj storiti? O kaj drugega, kakor da tudi vi po tej svoji farni hiši božji tako goreče hrepenite, kakor kraljevi prerok, ki zdihuje: „Eno sem Gospoda prosil, to ga bom še prosil, da bi prebival v Gospodovi hiši vse dni svojega življenja, da bi ogledoval ljubeznjivost Gospodovo in obiskoval njegov tempelj“. (Ps. 26, 4.) Zato storite danes vpričo živega Boga, vpričo mil. knezoškofa, vpričo vse č. zbrane duhovščine, in vpričo vsega ljudstva iz ptujih far to slovesno obljubo, da hočete pod razvalinami stare cerkve zagrebsti vse stare nespodobnosti in prestopke; nova farna cerkev pa naj široko na okoli razglasuje vašo pobožnost in gorečnost za božjo čast, vašo ljubezen in pokorščino do vaših duhovnih pastirjev, kot tacih, ki ne iščejo vašega, ampak vas, kot tacih, ki vam z besedo in izgledom pot v nebesa kažejo, in jih za vaše duše oster odgovor pred Bogom čaka. O glejte, da tega odgovora ne bodo s solzami, ampak z veseljem dajali! Storite danes to obljubo, da hočete polni zahvale za do sedaj prejete gnade in dobrote na duši in na telesu pogostoma in radi zajemati iz zaklada svoje farne cerkve, da iz tega vašemu pobištvu, vaši živini, polju in travnikom blagoslov božji dohaja, vašim dušam pa po smerti večno zveličanje dojde. Amen.

Kratko — pa dobro.

14. pobinkoštna nedelja.

(Nesrečen, kdor Boga ne išče.)

„Iščite naj popred bčžjega kraljestva in njegove pravice“. Mat. 6, 24.

Vvod. Ni je slajše resnice kakor je ta, da Oče neb. za nas skerbi. To resnico nam J. danes kaže, ko pravi: „Poglejte lilije na polju . . . ptice pod nebom . . . Kar toraj potrebujemo, daje nam Oče neb. Abotno je, da se preveč za posvetno trudimo: „Iščite naj popred . . . Ja! naj prvo je, da iščemo Boga in njegovo kraljestvo . . . Da vas bolj vnamem za to, hočem vam pokazati, kako nesrečen da je tisti, ki Boga ne išče. Tak 1. živi brez veselja, 2. dela brez zasluženja in 3. umerje brez upanja.

Razlaga. Čudno je Bog človeka stvaril; dal mu je truplo, ki ga sitijo in veselé posyetne reči, dal mu je pa tudi dušo, ki le hrepeni po Bogu. Zatoraj kdor Boga ne išče:

1. Živi brez veselja. Salomon je imel vse, kar je serce poželjevalo in vendar je na koncu klical: „O nečimurnost . . . Avguštin je 30 let vse poskusil, vse vživiljal, pa vendar je zdihoval: „O Bog, za-se si nas stvaril in serce naše je nemirno, dokler v tebi ne počiva“. Koliko jih je med nami, ki čutijo ravno to resnico. Koliko jih je, ki letajo za posvetnim blagom, za posv. častjo, za posv. veseljem. Pa blago jih goljufuje, danes ga imajo, jutre morebiti so pa berači. Ravno taka je s častjo: Danes je v prah ponižan tisti, ki je včeraj . . . Posvetno veselje pa rodi vselej prej ali slej grenko žalost: toraj brez Boga človek živi brez veselja.

2. Dela brez zasluženja. Vsak kristijan ne dela zavoljo sveta, da si kaj nagrabi, da na viš pride, da si kaj kupi . . . „Svet preide in njegovo veselje . . . Kristijan dela zavoljo Boga, da bi tam v večnosti kaj plačila sprejel. Ali pa sme in more tisti, ki ne išče Boga, ne dela ne terpi zavoljo Boga, kaj pričakovati od njega. Spomnimo se farizejev? Kaj pravi J. od njih: „Sprejeli so že plačilo. Naj se toraj trudiš, naj bogaimo daješ, naj moliš in v cerkev hodiš, naj voljno terpiš . . . ako ne delaš tega zavoljo Boga, nimaš zasluženja pri Bogu. Zatoraj pravi sv. Alfons Lig.: „Dober namen je skrivna in čudna umetnost, ona prenareja tudi naše najmanjše dela in opravila v čisto zlato“. Oh ubožec, kdor ne išče Boga, — srečen pa, kdor išče B., dela in terpi zavoljo njega: bogat bo stopil pred božjega sodnika.

3. Umerje brez upanja. Na koga je stavil svoje upanje? Na dnar, tega mora zapustiti. Na čast in veselice? Na prijatle in zlahto? Vse to ga zapusti; dobrih del, ki bi šle za njim v večnost, pa ni opravljal. Prazen in še z dolgovi preobložen stopi pred božj. sodnika, na ktereга še mislil ni, ktereга je žalil . . . Kakšno upanje sme imeti? Gotovo umerje v strahu brez upanja.

Šklep. Poklicani smo v božje kraljestvo, v sv. cerkev, ki nam oznanuje božjo resnico in pravico. Deržimo se resnice in delajmo pravico, tako iščemo Boga, in bomo živeli polni veselja, delali polni zasluženja in umerli polni upanja. Amen.

15. pobinkoštna nedelja.

(Trojna smert.)

„Glej! nesli so merliča“. Luk. 7, 12.

Vvod. Žalostno prigodbo nam pripoveduje sv. evangelje. Umerl je edini sin uboge vdove, in nesli so ga k pogrebu. Tudi nas vse to čaka. Čas nam bo potekel, — svet nas bo minul, nesli nas bojo, ljudje pojdejo za nami, zagrebli v černo zemljo, duša pa pojde k Bogu vživat, kar je . . . Pa porečeš: mlad, zdrav in močen sem, smert je še daleč od mene, na smert misliti je še dosti časa. Ljubi moji! to pa ni res, goljufujemo sami sebe. Pokazal vam bom: 1. da smo vsi že umerli; 2. da vsi vsak dan merjemo in 3. da bomo vsi umerli.

Razlaga. Adam je grešil in spolnilo se je nad njim: „Ako bote jedli, bote umerli“. In za svojim očetom merjemo tudi mi Adamovi otroci, kader na svet pridemo, že začnemo umirati. Zatoraj pravim:

1. da smo vsi že umerli. Kaj se pravi umreti? Pravi: svoje življenje zgubiti. Koliko pa smo že vsi zgubili od svojega življenja? Koliko let si star, koliko dni in ur od svojega življ. si že zgubil? koliko si že zgubil od svojega zdravja, moči? Lica so obledele, zobje izpadli, lasje se pobelili, — glej, koliko si zgubil! Koliko veselja si vživljal, koliko denarja in blaga si napravil, zdaj te vse to ne veseli več, — glej koliko si . . . Koliko dobrot si od Boga prejemal, kako te je vabil in klical, pa nisi maral, koliko si zgubil . . . Glejte! vsi smo že umerli. Dalej pravim:

2. da vsi vsak dan umiramo. Sv. apost. Pavel pravi: „Vsak dan merjem“; in že ajd Seneka pravi: „Vsak dan merjemo; zakaj vsak dan se nam odjemlje kos našega življenja; poslednja ura, s ktero je pri kraju naše življenje, prav za prav ni

smert, poslednja ura je le konec našega umiranja“. Pa vprašam vas, ali ni temu taka? Že današnji dan umiramo; nekaj ur je že minulo in skoraj bo celi dan spet pri kraji. Tako pa umira vse okoli nas. Poglejte sonce, kako veselo vstaja, pa skoraj gre za gore; pogledajte rože in cvetlice, kako . . . tičice, kako . . . celo naravo, kako se bliža zimi in umerje. Poglejte okoli sebe, kaj slišite, kaj vidite? Vsak dan poje mertvaški zvon, vsak dan jih nosijo k pogrebu. Vsak dan zgubljam kos svojega življenja, vsak dan umiramo. — Slednjič pravim:

3. da bomo vsi umerli. Stari očaki so umirali sto in sto let, pa so umerli, Adam je živel 930 in je umerl, Metuzalem 969 in je . . . Tudi mi bomo živeli in umirali 60, 70 . . . pa bomo umerli: „Vsakemu je postavljeno umreti, po tem pa je sodba“. In kdaj pride ura tvoja? kako in kje boš umerl? Budite, zakaj smert pride kakor ponočni tat ob uri . . . In tedaj je vse pri kraju: tvoje blago, veselje, visokost in imenitnost. Ali je res vse pri kraju? Nekteri tako terdijo, ker stavijo človeka v versto črne živine. Nekteri to tudi želijo, ker se tresejo pred božjim sodnikom. Pa Bog sam in pamet naša vse drugači učita: po smerti je sodba, po sodbi pa so nebesa, vice in pekel.

Sklep. Nekaj novega sem danes marsikomu povedal. Ne manjka se jih, ki mislijo, da imajo še daleč do smerti. Naka! umerli smo že vsi, umiramo in bomo umerli. Ali se ljudje tega spominjajo? „Človek! spominjaj se svojih poslednjih reči in ne boš nikoli grešil“. Amen.

16 in 17. pobinkoštna nedelja.

(Za te dve nedelji najdete tako dve pridigi; zatoraj zavoljo pomanjkanja prostora dve prav kratke osnovi.)

„Komu zmed vas bo osel ali vol . . .

Vvod. Veliko vreden je osel . . . še več vredna pa je naša duša. Tudi naša duša pade v jamo . . . le prava pokora jej pomaga iz nje. Zatoraj delajmo pri priči resnično pokoro. K temu nas opominja 1. čas, ki je minul; 2. čas, ki ravno teče in 3. čas, ki nas čaka.

Razlaga. 1. Čas, ki je minul, kaže nam naš veliki dolg, koliko smo zamudili, narobe obračali. Ali bomo mar dolg še večji narejali?

2. Čas, ki teče, pravi nam: „Zdaj je milosti polni čas II. Kor. 6, 2. Koliko priložnost . . . ali veš, kdaj bo ta čas pri kraji?

3. Čas, ki nas čaka, spominja nas smerti, ki gotovo pride, sodnika, ki bo ožstro . . . in večnosti — srečne ali nesrečne.

Sklep. Padli smo vsi v jamo, — ustanimo, dokler je čas, zakaj pride noč . . . Amen.

„Učenik postave je vprašal skušajoč“. Mat. 22, 35.

Vvod. Vedeli so pismarje, ktera je prva bož. zapoved; le skušati je Jezusa hotel. Tudi mi imamo skušnjav dosti. Od teh skušnjav danes dve resnici:

1. Bog človeku dobro hoče, kedar mu pošilja skušnjav; 2. človek pa si noče dobro, kedar se v skušnjavo poda.]

Razlaga. 1. Bog človeku . . . Bog ga skuša

a) da človek pokaže svojo zvestobo. Poglejmo Joba, Abrahama, Pavla . . . ti so pokazali kako pokorni in zvesti da so;

b) da človek si zasluži večje plačilo: „Kdor obilno seje . . .

2. Človek si noče dobro . . . Tak človek kaže:

a) da je Bogu nepokoren. Sv. pismo svari pogostoma, naj se človek ne podaja v skušnjavo . . .

b) kaže, da mu ni mar za zveličanje svoje duše. Glej Davida, Salomona, Petra, ki so se podali . . . Ti so padli, ali misliš mar ti stati? Padel in pogubil boš svojo dušo.

Sklep. Vsak dan molimo: „Ne pelji nas . . . Ja skušnjava je nevarna reč, kedar jo človek sam . . . Ako se je pa človek boji in varuje, in vendar le pride, ta je od Boga in Bog dobro hoče . . . On skuša, ali smo . . . Zatoraj varujmo se skušnjav, ne hodimo . . . Ako pa po nevolji naši pridejo, prosimo Boga naj nam . . . upajmo . . . vojskujmo se srečno: „Srečen, kdor skušnjavo premaga; sprejel bo krono . . . Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Sarajnik Lov. je dobil mestno faro Pliberk. Za provizorje pridejo čč. gg.: Rieder Jan. v Zgoranje pleso, Sengthaler Jan. v Konatice in Kapun Val. v Zorico. Za kaplana grejo čč. gg.: Richter Ant. v št. Vid, Baumgartner Mih. v Trebuje, Lupp Frid. v Otmanje, Keznar Ant. v Rožak, Koh Jož. v Sokovo, Segl Vil. v nemški Plajberg, Wernik Boštj. v št. Mihel pri Wolfsbergu, Widue Jož. v terg Grebinj in Zojer Mih. na Goro.

Ljubljanska škofija. Č. g. Štrucel Mat. je dobil faro Dolenjo vas; č. g. Razpočnik Jak. faro Višnje goro; č. g. Keršič Jan. pa lokalijo pri sv. Katarini v Topolu. Umerla sta čč. gg. Smole And. in Škofic Jan. oba v pokoju.

Lavantinska škofija. Za semeniškega ravnatelja je izvoljen preč. gosp. korar Ign. Orožen. Za duh. oskerbnika pri sv. Florijanu na Boču je postavljen č. g. Val. Jarec; v Loče gre za kapl. č. g. Jan. Vraz, v Makole č. g. Fr. Zajdela. Umerl je č. g. Jož. Janič, naj stareji duhovnik v pokoju.